

İNDİRİMLİ GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI

(AÇIKLAMA VE ÖRNEKLERLE)

Selahattin GÖKMEN
Gelirler Başkontrolörü

TÜRMOB YAYINLARI- 395
Sirküler Rapor Serisi
Seri No: 2011 - 1

TÜRMOB Adına Sahibi
Nail SANLI

Sorumlu Yazışleri Müdürü
Ali E. DOĞANOĞLU

Dizgi - Düzenleme

Tuncay TEKYILDIZ

Yayın Türü

Yaygın Süreli

Baskı

Yorum Basın Yayın San. Ltd.Şti.

İvedik Organize San.Bölgesi Matbaacılar Sit.35.Cd. No:36-38
Yenimahalle/ANKARA - Tel: (0.312) 395 21 12

Baskı Tarihi

29 Aralık 2010

TÜRMOB Basın Yayın Dağıtım İşletmesi tarafından yayınlanmaktadır.
TÜRMOB - Gençlik Cad. No:107 Anıttepe/ANKARA

Sirküler Rapor kitaplarında yer alan yazılarda ileri sürülen görüşler yalnızca yazarlarına aittir. Yayıncı kuruluş TÜRMOB'u bağlamaz.

ÖNSÖZ

Bilginin büyük öneme sahip olduğu bir çağı yaşıyoruz. Bu çağda tek başına bilgiye sahip olmakta yetmiyor. Elde edilen bilginin raporlanması ve amaca uygun olarak kullanılması da ayrı bir öneme sahip. Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik mesleği güncel bilgiye ve bu bilginin bir sonucu olarak üretilen raporlara dayanmaktadır.

Meslek mensuplarımızın teknik muhasebe bilgisine sahip olmanın yanında; gerektiğinde işletme danışmanı, finansal analist, iletişimci, müzakereci ve yönetici olmalarını sağlayan becerilerde gerekmektedir. Mesleki değerler, etik kurallar, dürüstlük, tarafsızlık ve mesleki anlamda sağlam bir duruş meslek mensuplarının önemli özelliklerindedir. Mensuplarının, mesleklerini yerine getirirken gerekli donanıma sahip olmalarını sağlamak ise meslek örgütünün temel görevidir.

TÜRMOB olarak bugüne kadar meslektaşlarımızın ihtiyaç duyacakları bilgiye kolay erişmelerini sağlamak için bir çok çalışma yürüttük ve yürütmeye devam edeceğiz.

Bu çalışmalarımızdan en önemlilerinden biri de yayın faaliyetleridir. Yayın yelpazemizin bir parçası olan **Sirküler Rapor** kitaplarımız bir plan doğrultusunda hazırlanarak, sizlere ulaştırılmaktadır. Kitaplarımız bir okuma komisyonu tarafından incelendikten sonra basılarak sizlerin istifadesine sunulmaktadır.

Siz değerli meslektaşlarımızın ve stajyerlerimizin beğeni ve takdirini toplayacağına inandığımız 2011-1 Seri Numaralı bu kitabı; Gelirler Başkanlık Kontrolörü Selahattin Gökmen tarafından hazırlanan “**İndirimli Gelir ve Kurumlar Vergisi Uygulaması (Açıklama ve Örneklerle)**” isimli eser oluşturuyor.

Kitabın, meslek camiamıza ve uygulamacılara faydalı olmasını diliyorum.

Yücel AKDEMİR
Genel Sekreter

İÇİNDEKİLER

1.	GİRİŞ	1
2.	YASAL DÜZENLEME	2
2.1.	Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A Maddesi	2
2.2.	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar	5
2.3.	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Hazine Müsteşarlığı Tarafından Düzenlenen Tebliğler	6
3.	İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASININ ŞARTLARI	6
3.1.	İndirimli Vergi Uygulaması Teşvik Belgesi Şartını Aramaktadır ...	7
3.1.1.	Teşvik Belgesi Alabilecekler	8
3.1.2.	Kollektif Şirketlerin Durumu	9
3.1.3.	Dernek veya Vakıflara Ait İktisadi İşletmelerin Durumu ...	9
3.2.	Teşvik Belgesi Müracaatı	10
3.3.	Teşvik Belgesi Müracaatının Değerlendirilmesi	14
3.4.	Teşvik Belgesi alınmadan Önce Yapılan Yatırımlar	15
4.	İNDİRİMLİ VERGİNİN UYGULANACAĞI BÖLGELER	16
5.	İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN YARARLANACAK SEKTÖRLER	19
6.	İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN YARARLANAMAYACAKLAR	59
6.1.	KVK'nın 32-A Maddesi Gereğince İndirimli Vergi Uygulamasından Yararlanamayacak Sektör ve Yatırımlar	60
6.2.	2009/15199 Sayılı Karar'ın 4 Numaralı Eki Gereğince İndirimli Vergi Uygulamasından Yararlanamayacak Sektör ve Yatırımlar ...	62
6.3.	2009/15199 Sayılı Karar'ın 2 Numaralı Ekinde Yer Alan US 97 Ulusal Faaliyet ve Ürün Sınıflaması Kodları İtibariyle Destek Unsurlarından Hariç Bırakılan Sektörler	65
6.4.	İndirimli Vergi Uygulamasından Belli Şartlarla Yararlanabilecek Yatırımlar	77

7.	İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN YARARLANAMAYACAK HARCAMALAR	80
8.	YARARLANILACAK TEŞVİK TUTARI	82
9.	İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASININ BAŞLANGICI, BİTİMİ VE UYGULANACAK KAZANÇ	84
9.1.	İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulamasının Başlangıcı, Bitimi ve Uygulanacak Kazanç	84
9.2.	Yatırıma Başlama ve İşletmeye Geçiş Tarihlerinin Belirlenmesi ..	89
9.2.1.	Yatırıma Başlama Tarihinin Belirlenmesi	89
9.2.2.	İşletmeye Geçiş Tarihinin Belirlenmesi	90
10.	FARKLI BÖLGEDE YATIRIM BULUNMASI HALİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI	91
11.	TEVŞİ YATIRIMLARDA İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI ...	93
12.	ZARAR OLMASI HALİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI ..	97
13.	İSTİSNA VE İNDİRİMLER OLMASI DURUMUNDA İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI	102
14.	GEÇİCİ VERGİ DÖNEMLERİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI	104
15.	YATIRIMLARIN DEVRİ HALİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI	104
16.	YATIRIMLARIN NAKLİ HALİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI	106
17.	FİNANSAL KİRALAMA YOLUYLA YAPILAN YATIRIMLARDA İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI	108
18.	GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNDE UYGULANACAK VERGİ ORANLARI	112

19. VERGİ KESİNTİSİ ORANLARI İNDİRİMLİ OLARAK UYGULANABİLİR Mİ?	115
20. TEKSTİL, KONFEKSİYON VE HAZIR GİYİM, DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖRLERİNE TAŞINMA DESTEĞİ ...	116
20.1. Tesislerin Nereden Nereye Taşınacağı	117
20.2. Taşınma Desteği Uygulamanın Şartları	119
20.3. Taşınma Halinde Sağlanacak Destekler	119
20.3.1. İndirimli Gelir ve Kurumlar Vergisi	119
20.3.2. Taşınma Halinde Sağlanacak Diğer Destek Unsurları ...	121
KAYNAKÇA	123

1. GİRİŞ

Bilindiği üzere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi işletmelerin yatırım yapmalarını kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla getirilmiş olan “Yatırım İndirimi” uygulamasına, Gelir Vergisi Kanunu’nun 19. maddesinin 5479 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmasıyla, 01.01.2006 tarihi itibariyle son verilmişti. Ancak, yatırımları teşvik etmek amacıyla, yürürlükten kaldırılan yatırım indirimi yerine geçmek üzere, 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 9. maddesiyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 32/A maddesine eklenen “teşvik belgeli yatırımlardan elde edilen kazançlara indirimli kurumlar vergisi uygulaması” 28 Şubat 2009 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Sanayide meydana gelen daralma ve işsizlikteki artışın önüne geçmek için yatırımları daha fazla teşvik etmek amacıyla getirilen indirimli kurumlar vergisi uygulaması ile ilgili olarak söz konusu kanun maddesinde yer alan yetkiye istinaden Bakanlar Kurulu; Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda öngörülen hedefler ile uluslararası anlaşmalara uygun olarak, tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmek, üretimi ve istihdamı artırmak, yatırım eğiliminin devamlılığını ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, uluslararası rekabet gücünü artıracak teknoloji ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek büyük ölçekli yatırımları özendirmek, doğrudan yabancı yatırımları artırmak, bölgesel gelişmişlik farklılıklarını gidermek, çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek amacıyla 14.07.2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararı almıştır. Karar 16.07.2009 tarih ve 27290 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararına istinaden Hazine Müsteşar-

lığı tarafından da 2009/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulamasına İlişkin Tebliğ hazırlanmış ve 27.07.2009 tarih ve 27302 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

2. YASAL DÜZENLEME

2.1. KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNUN 32/A MADDESİ

28.02.2009 tarih ve 27155 sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan 5838 Sayılı Kanunun 9. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununa, 32. maddesinden sonra gelmek üzere, “indirimli kurumlar vergisi” başlıklı 32/A maddesi eklenmiştir. Anılan madde aynen aşağıdaki gibidir.

“(1) Finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, taahhüt işleri, 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun ile 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun kapsamında yapılan yatırımlar ile rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar hariç olmak üzere, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulur.

(2) Bu maddenin uygulamasında yatırıma katkı tutarı, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise yatırıma katkı oranını ifade eder. Bakanlar Kurulu;

a) İstatistikî bölge birimleri sınıflandırması ile kişi başına düşen milli gelir ve sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerini dikka-

te almak suretiyle illeri gruplandırmaya ve gruplar itibarıyla teşvik edilecek sektörleri ve bunlara ilişkin yatırım ve istihdam büyüklüklerini belirlemeye,

b) Her bir il grubu için yatırıma katkı oranını (5904 sayılı Kanununun Geçici 2 inci maddesine göre 31.12.2010 tarihine kadar başlayan yatırımlar için %60. Yürürlük;03.07.2009) % 25'i, yatırım tutarı 50 milyon Türk Lirasını aşan büyük ölçekli yatırımlarda ise (5904 sayılı Kanununun Geçici 2 inci maddesine göre 31.12.2010 tarihine kadar başlayan yatırımlar için %70. Yürürlük;03.07.2009) % 45'i geçmemek üzere belirlemeye, kurumlar vergisi oranını % 90'a kadar indirimli uygulatmaya,

c) Yatırım harcamaları içindeki arsa, bina, kullanılmış makine, yedek parça, yazılım, patent, lisans ve know-how bedeli gibi harcamaların oranlarını ayrı ayrı veya topluca sınırlandırmaya,

yetkilidir.

(3) İkinci fıkraya göre yatırıma katkı ve vergi oranı farklı illerde aynı mükellef tarafından yapılan yatırımlarda, toplam yatırımın her bir ile isabet eden oranına göre ilgili ilin yatırıma katkı oranı ve indirimli vergi oranı uygulanır.

(4) Tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, indirimli oran bu kazanca uygulanır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tu-

tarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınır. İndirimli oran uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlanır.

(5) Hesap dönemi itibarıyla ikinci fıkrada belirtilen şartların sağlanamadığının tespit edilmesi halinde, söz konusu vergilendirme döneminde indirimli vergi oranı uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

(6) Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde, devralan kurum, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranından yararlanır.

(7) Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde indirimli vergi oranından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla yatırıma katkı tutarının kalan kısmı için yararlanır.

(8) Bu madde gelir vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

Söz konusu madde, indirimli kurumlar vergisine ilişkin temel düzenlemeleri belirlerken, kimi konularda Bakanlar Kuruluna yetki vermiş ve yine maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığını yetkili kılmıştır. Dolayısıyla maddenin

uygulanmasına yönelik usul ve esasları belirleyen Maliye Bakanlığı tebliği beklenmektedir.

2.2. YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

16.07.2009 Tarih ve 27290 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda, indirimli kurumlar vergisi desteği ile ilgili önemli düzenlemeler yer almaktadır.

Karar esasen üçlü bir ayırım içermektedir. Bunlar bölgesel destek unsurları, büyük ölçekli yatırımlara yönelik destek unsurları ve teşvik edilmeyecek yatırım konularının dışındaki diğer tüm yatırımlara yönelik genel destek (yalnızca gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası) unsurlarıdır. Yine bölgesel teşviklerde 4 bölge bulunmaktadır.

Kararın 4 adet de eki bulunmaktadır.

- Bunlardan ilki yatırım yerinin hangi bölgede olduğunun tespitine yöneliktir.
- 2 Numaralı ek yatırım yerinin ve yatırım konusunun bölgesel teşviklerden yararlanıp yararlanmadığı ve bölgesel teşvik için en az sermaye tutarı ve kapasite şartının ne olduğunu göstermektedir. Bu ekin dipnotlarının önemli bilgiler içerdini burada belirtmekte fayda vardır.
- 3 Numaralı ek büyük ölçekli yatırım kapsamına giren yatırım konularını göstermektedir.

- 4 Numaralı ek ise hiçbir destek unsurundan faydalanamayacak, diğerk bir deyişle teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile teşviki belirli şartlara bağılı yatırım konularını göstermektedir.

2.3. YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARARIN UYGULANMASINA İLİŞKİN HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN DÜZENLENEN TEBLİĞLER

28.07.2009 Tarih ve 27302 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2009/1) Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmek amacı ile yayımlanmıştır.

Yine 2009/1 sayılı tebliğde değışiklik yapmak amacıyla;

- 20.08.2009 tarih ve 27325 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/2 sayılı Tebliğ,
- 18.06.2010 tarih ve 27615 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/1 sayılı Tebliğ,
- 21.10.2010 tarih ve 27736 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/2 sayılı Tebliğ,

yayımlanmıştır.

3. İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASININ ŞARTLARI

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinin 1. fıkrasında; kanun maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ve Hazine Müsteşarlığı tarafından **teşvik belgesine bağılanan** yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar in-

dirimli oranlar üzerinden gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulacağı hükme bağlamıştır.

İkinci fıkrada ise; bu maddenin uygulamasında **yatırıma katkı tutarı**, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise **yatırıma katkı oranını** ifade edeceği belirtilmiştir.

3.1. İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI TEŞVİK BELGESİ ŞARTINI ARAMAKTADIR

Yukarıda belirtildiği üzere, KVK'nın 32-A maddesi, Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranlar üzerinden gelir veya kurumlar vergisi uygulanmasını öngörmektedir.

Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkanı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgedir.

Teşvik belgesinin düzenlenmiş olması teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla ilgili olarak diğer mevzuat gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi belgelerin verilmesi gerekliliğine mesnet teşkil etmeyeceği gibi söz konusu belgelerin temin edilmesi gerekliliğini de ortadan kaldırmaz.

3.1.1. Teşvik Belgesi Alabilecekler

2009/1 sayılı Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca;

- gerçek kişiler,
- adi ortaklıklar,
- sermaye şirketleri (anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler),
- kooperatifler,
- iş ortaklıkları¹,
- kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları %50'yi geçen kurum ve kuruluşlar),
- kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları,
- dernekler ve vakıflar ile
- yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri

teşvik belgesi almak için Hazine Müsteşarlığı'na müracaat edebilir.

Tebliğin ikinci bendinde, kurulacak şirketler adına yapılacak teşvik belgesi talepleri dikkate alınmayacağı ayrıca belirtilmiştir.

---

¹ KVK'nın 32-A maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca iş ortaklıklarının vergi indiriminden faydalanması mümkün değildir.

3.1.2. Kollektif Şirketlerin Durumu

2009/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde, teşvik belgesi için müracaat edebilecekler arasında gerçek kişiler sayılmasına rağmen kollektif şirketler sayılmamıştır.

Bilindiği üzere, kollektif şirketler gelir veya kurumlar vergisi mükellefi değildir. Bu tür şirketlerin ortakları gelir vergisi mükellefi olurlar ve elde ettikleri kazanç şahsi ticari kazanç olarak vergilendirilir.

2009/1 sayılı Tebliğde kolektif şirketlere ilişkin bir düzenleme bulunmadığından, kollektif şirket ortağı olan gerçek kişiler tarafından alınan teşvik belgeleri ile kollektif şirketler tarafından yatırım yapıp yapılmayacağı sorusunun cevabı şu an için belirsizdir. Bu durum yapılan düzenlemelerdeki bir eksikliği karşımıza çıkarmaktadır.

3.1.3. Dernek veya Vakıflara Ait İktisadi İşletmelerin Durumu

2009/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde, teşvik belgesi için müracaat edebilecekler arasında dernekler ve vakıflar sayılmasına rağmen dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler sayılmamıştır.

KVK'nın 1. maddesine göre ise dernek veya vakıflar kurumlar vergisi mükellefi değildirler. Ancak, bunlara ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefi olabilirler.

KVK'nın 2. maddesinin (5) numaralı fıkrasında, dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve bu maddenin sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticarî, sınâî ve ziraî işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmeler, dernek veya vakıfların iktisadî işletmeleri olarak tanımlanmıştır. Bu tanımla-

madan da anlaşılacağı üzere, dernek veya vakfa ait iktisadi işletmelerin ilgili dernek veya vakfa ait veya bağlı olması gerekmektedir. Öte yandan, bu işletmelerin tüzel kişilikleri yoktur.

Bu açılardan bakıldığında, dernek veya vakıf adına teşvik belgesi için yapılan başvuru aslında bunların iktisadi işletmeleri için yapılmış başvuru olarak kabul edilmelidir. Kurumlar vergisi mükellefi olamayan bir tüzel kişiliğin kurumlar vergisi indiriminden faydalanabilmek için teşvik belgesi başvuru yapmasını izah etmek biraz güç olacaktır. Tüzel kişiliğe sahip dernek veya vakıf tarafından alınan teşvik belgesinin, aslında, bunlara ait olan iktisadi işletmeler tarafından alındığının kabul edilmesi gerekmektedir.²

3.2. TEŞVİK BELGESİ MÜRACAATI

Teşvik belgesi müracaatına ilişkin düzenlemeler 2009/15199 sayılı Karar'ın 5. maddesi ile 2009/1 sayılı Tebliğ'in 6. ve 7. maddelerinde yapılmıştır.

Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin talepler Hazine Müsteşarlığı yapılır. Ancak, yabancı sermayeli yatırımlar, büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel uygulamalar kapsamındaki yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımları hariç olmak üzere sabit yatırım tutarı 8 Milyon Türk Lirasını aşmayan Tebliğ eki 3'deki imalat sanayi yatırımları için yatırımcının tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki TOBB'a bağlı sanayi odalarına da müracaat edilebilir. Tebliğ eki listeye göre, teşvik belgesi için sanayi odalarına başvuru yapılacak yatırımlar şunlardır.

---

² KARTALOĞLU Emre, Yeni Teşvik Sistemi Rehberi, sh. 73, İSMMO Yayınları, İstanbul, 2009

**Ek : 3 SANAYİ ODALARINCA TEŞVİK BELGESİ MÜRA-
CAATI DEĞERLENDİRİLEBİLECEK İMALAT SA-
NAYİ YATIRIMLARI**

Sektörün US 97 KODU	YATIRIM KONULARI
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı
17	Tekstil ürünleri imatı (Yün ipliği hariç olmak üzere, tekstil elyafının hazırlanması ve eğirilmesi konusunda sadece modernizasyon yatırımları ve halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş ile çuval hariç olmak üzere tekstil dokumacılığı konusunda sadece modernizasyon yatırımları)
18	Giyim eşyası imalatı
19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) ; hasır ve buna benzer, örülerek yapılan maddelerin imalatı
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
23	Rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı (Madencilik yatırımları hariç)
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
25	Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı
26	Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
27	Ana metal sanayi (2710 demir çelik ana sanayi hariç)
28	Metal eşya sanayi

29	B.y.s. makine ve teçhizat imalatı
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı
31	B.y.s. elektrikli makine ve cihazların imalatı
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı
33	Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı
34	Motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı
35	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (Gemi ve yat inşaatları hariç)
36	Mobilya imalatı; b.y.s. diğer imalat

Müşteşarlığa yapılacak müracaatların; yabancı sermayeli şirket ve şubelerce gerçekleştirilecek yatırımlar için Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne, diğer bütün yatırımlar için Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne yapılması gerekmektedir.

2009/15199 sayılı Karar'a göre düzenlenen teşvik belgelerinin geçerlilik süresi içerisindeki işlemlerle ilgili müracaatlar, teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili kuruma yapılır. Müracaatlar, Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilerek ilgili merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak, kullanılmış komple tesis ithal izni, devir, satış, ihraç, kiralama ve yatırımcı talebine istinaden yapılan iptaller dışındaki teşvik belgesi iptali işlemlerine ilişkin müracaatlar ile yatırım konusu değişikliği ve yatırımın nakli konusundaki talepler Hazine Müsteşarlığı'nın görüşü alınarak sonuçlandırılır.

- Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için aranılacak belgeler şunlardır;
- a) Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı müracaat dilekçesi,
  - b) Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri,
  - c) Ek-1'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı ve kaşeli bir nüsha Yatırım Bilgi Formu,
  - ç) Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda; 400.000 Türk Lirası tutarındaki meblağın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki muhasebe birimi hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası, sanayi odalarına yapılacak müracaatlarda; yukarıda belirtilen meblağın 100.000 Türk Lirası tutarındaki kısmının ilgili sanayi odasının hesabına yatırıldığını gösterir makbuz nüshası ile bakiye kısmının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki muhasebe birimi hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası,
  - d) Firmanın sermaye yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örneği,
  - e) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazının aslı,

f) 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden, sadece ÇED Yönetmeliği eki listelerde yer alan “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı” şartı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Orman Bakanlığı’ndan alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı.

3.3. TEŞVİK BELGESİ MÜRACAATININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Teşvik belgesi düzenlenmesi talep edilen yatırım projelerinin, makro ekonomik politikalar, arz-talep dengesi, sektörel, mali ve teknik yönden yapılacak değerlendirme ve gerektiğinde ilgili kurum, kurul ve kuruluşlardan alınacak görüşler sonucunda uygun bulunması halinde, yatırıma ait teşvik belgesi, döviz ve kredi kullanım formu ile ithal ve yerli makine ve teçhizat listeleri Hazine Müsteşarlıkça onaylanır.

Sanayi odalarına yapılan müracaatlarla ilgili olarak sanayi odaları, yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülen yatırım projeleri için,

- a) Yapılan müracaata istinaden düzenlenen ve sanayi odası yetkililerinin paraf ve imzalarını haiz yatırım projesi değerlendirme formunu,
- b) Sanayi odasınınca onaylı üçer nüsha ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerini,
- c) Sanayi odası yetkililerinin parafını haiz üç nüsha teşvik belgesini,
- ç) Yatırımcı adı/unvanı kayıtlı döviz ve kredi kullanım formunu,

Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne gönderirler. Hazine Müsteşarlığınca da uygun görülen yatırımlara ilişkin teşvik belgeleri onaylanarak iki nüshası ilgili sanayi odasına gönderilir. Sanayi odasınınca teşvik belgesinin aslı yatırımcıya verilir, diğer nüshası muhafaza edilir.

Sanayi odasınınca yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülmeyen yatırım projeleri ile ilgili ihtilaflı durumlarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

Yatırım bilgi formunda yer alan, teşvik belgesini düzenlemeye mesnet teşkil edecek bilgilerin eksik ve/veya çelişkili olması halinde, yatırımcının müracaatı değerlendirmeye alınmaz. Bu durumun giderilmesine yönelik müracaatlar, müracaat anında yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

Yatırım bilgi formunda ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibarıyla doğruluğundan yatırımcılar sorumlu olup, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde, Müsteşarlıkça teşvik belgesi iptal edilebileceği gibi kısmi müeyyideler de uygulanabilir.

3.4. TEŞVİK BELGESİ ALINMADAN ÖNCE YAPILAN YATIRIMLAR

2009/15199 sayılı Karar'ın 3. maddesinin (7) numaralı fıkrasında, teşvik belgesi düzenlenmesine yönelik müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamalarının teşvik belgesi kapsamına alınmayacağı belirtilmiştir. Bu durumda, teşvik belgesi için müracaat yapılmadan önce yapılmış yatırımlardan elde edilecek kazançlara indirimli vergi uygulaması yapılmayacaktır. Bu ise uygulamanın eksik yönlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

4. İNDİRİMİLİ VERGİNİN UYGULANACAĞI BÖLGELER

KVK'nın 32-A maddesinin 2/a bendinde, Bakanlar Kuruluna, İstatistikî bölge birimleri sınıflandırması ile kişi başına düşen milli gelir ve sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerini dikkate almak suretiyle illeri gruplandırma ve gruplar itibarıyla teşvik edilecek sektörleri ve bunlara ilişkin yatırım ve istihdam büyüklüklerini belirleme konusunda yetki verilmiştir. 2009/15199 sayılı Karar'ın 3. maddesi ile, yatırım desteklerinin uygulanması açısından, 28/8/2002 tarihli ve 2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yer alan İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması- Düzey 2 bölgeleri, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak, ülkemiz dört gruba ayrılmıştır. Bu gruplar anılan Karar'ın 1 numaralı ekinde aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER

I.Bölge	II.Bölge	III.Bölge	IV.Bölge
TR10 İstanbul	TR22 Balıkesir Çanakkale (Bozcaada, Gökçeada hariç)	TR52 Konya Karaman	TR82 Kastamonu Çankırı Sinop
TR21 Tekirdağ Edirne Kırklareli	TR32 Aydın Denizli Muğla	TR63 Hatay Kahramanmaraş Osmaniye	TR90 Trabzon-Ordu Giresun Rize-Artvin Gümüşhane

I.Bölge	II.Bölge	III.Bölge	IV.Bölge
TR31 İzmir	TR61 Antalya Isparta Burdur	TR71 Kırıkkale Aksaray-Niğde Nevşehir-Kırşehir	TRA1 Erzurum Erzincan Bayburt
TR41 Bursa Eskişehir Bilecik	TR62 Adana Mersin	TR33 Manisa Afyonkarahisar Kütahya-Uşak	TRA2 Ağrı - Kars Ardahan Iğdır
TR42 Kocaeli-Sakarya Düzce-Bolu Yalova		TR72 Kayseri Sivas - Yozgat	TRB2 Van - Muş Bitlis - Hakkari
TR51 Ankara		TR81 Zonguldak Karabük-Bartın	TRB1 Malatya-Elazığ Bingöl-Tunceli
		TR83 Samsun-Tokat Çorum-Amasya	TRC2 Şanlıurfa Diyarbakır
		TRC1 Gaziantep Adıyaman-Kilis	TRC3 Mardin-Batman Şırnak-Siirt
			TR22 Çanakkale İli Bozcaada, Gökçeada İlçeleri

2009/15199 sayılı Karar ile ilk temelleri atılan yeni yatırım teşviklerinde bölgesel ve sektörel bazlı belirlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda ülkemiz 4 bölgeye ayrılmış ve bu bölgelerde desteklenecek sektörler belirlenmiştir. Bunun dışında büyük ölçekli yatırımların da (50 Milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar) da bölgesel farklılık gözetilmeksizin destek unsurlarından yararlandırılacağı belirtilmiştir.

2009/15199 sayılı Karar’da öncelikle tüm destek unsurları açısından geçerli olacak **sabit yatırım tutarları ve asgarî kapasiteler** belirlenmiştir. Bu kapsamda anılan Karar’ın 5. maddesinde, yatırımın, vergi indiriminden (ve diğer destek unsurlarından) yararlanabilmesi için asgarî sabit yatırım tutarları belirlenmiştir. Buna göre; yatırımın,

- I inci ve II nci bölgelerde 1.000.000 TL.,

- III üncü ve IV üncü bölgelerde ise 500.000 TL tutarında olması gerekir.

Ancak büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel yatırımlar ile genel teşvik sisteminden yararlanacak yatırımların Karar eki listelerde yer alan yukarıdaki tutarların üzerindeki asgari sabit yatırım tutarı ve/veya asgari kapasite şartını sağlaması gerekmektedir. Dolayısıyla yapılan yatırımın indirimli vergi uygulamasından yararlanabilmesi için belirlenen bu asgari yatırım büyüklükleri aşılmalı ve ayrıca her bir bölge ve sektör itibariyle 2009/15199 sayılı Karar’ın 2 numaralı ekinde yer alan yatırım büyüklükleri de aşılmalıdır. Örneğin, 1. Bölgede yer alan İstanbul ilinde “ilaç / eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı” sektörü için asgari yatırım tutarı 5.000.000 TL. olarak belirlenmiştir. Yani bu sektörde yapılacak bir yatırımın vergi indirimi (diğer destek unsurlarından) uygula-

masından yararlanabilmesi için yatırımın 1.000.000 TL.'nin üzerinde olması yeterli değildir. En az 5.000.000 TL tutarında bir yatırımın yapılması gerekir.³

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgarî 200.000 Türk Lirası olması gerekir.

5. İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN YARARLANACAK SEKTÖRLER

İndirimli kurumlar vergisi teşviki büyük ölçekli yatırımlara ve bölgeler itibariyle belirlenen sektörlerde yapılan yatırımlara sağlanmaktadır. Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırım konuları her bir il grubunun yatırım potansiyeli ve rekabet gücü dikkate alınarak belirlenmiş olup, bölge bazında iller itibariyle desteklenecek sektörler, 14.07.2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararının 2 no.lu eki listeye göre, aşağıdaki gibidir.

---

³ KARTALOĞLU Emre, age, sh. 157

BÖLGE BAZINDA DESTEKLENECEK SEKTÖRLER (US 97 ULUSAL FAALİYET VE ÜRÜN SINIFLAMASI KODLARIYLA)

Bölgeler	Düzyey 2	SEKTÖRÜN US 97 KODU	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	Asgari Yatırım Tutarları ve Kapasiteleri
I.BÖLGE	TR10 (İstanbul)	1911	*derinin tabaklanması, işlenmesi (sadece İstanbul Deri İhtisas OSB ve Tuzla OSB'de yapılacak yatırımlar)	1 Milyon TL
		2423	*ilaç / eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	5 Milyon TL
		2929	*sımaı kalıp	5 Milyon TL
		30	*bütür, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	5 Milyon TL
		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	5 Milyon TL
		33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	5 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
			*tehlükeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
I.BÖLGE	TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler, micr, rödovanlı madencilik hariç)	1 Milyon TL
		15	*ıgıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekeçiliği entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 700 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kasıtlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	1 Milyon TL
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirlenen konular hariç)	teksstil aprelenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL'nin üzerindeki teyisi ve modernizasyon yatırımları

	19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL.
		*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	1 Milyon TL.
	2010.0.02.55, 2021	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	5 Milyon TL. (sadece modernizasyon ve tevsi yatırımları desteklenecektir.)
	21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
	2423	*ilaç / eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bütünel kaynaklı ürünlerin imalatı	5 Milyon TL.
	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (ürünlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	5 Milyon TL.
	2720	*demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	5 Milyon TL.
	29	*makine ve teçhizat imalatı	5 Milyon TL.
	30	*büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	5 Milyon TL.
	31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	5 Milyon TL.
	32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	5 Milyon TL.
	33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	5 Milyon TL.
	34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL, motorlu kara taşıtları yan sanayi yatırım tutarı 5 Milyon TL.
	3591 ve 3592	*motosiklet ve bisiklet üretimi	1 Milyon TL.
	361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	5 Milyon TL. (sadece modernizasyon ve tevsi yatırımları desteklenecektir.)
	5510.1.01, 5510.2.01, 5510.3.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
	5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
	6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare

		6302.0.03	*finanslı depoculuk	2 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8511.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlükeli atık geri kazanımı ve bertaraf tesisleri	
I.BÖLGE	TR31 (İzmir)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1.inci grup madenler, inceleme, rübovanlı madencilik hariç)	1 Milyon TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not fıda belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dâhil)	sütlü inekçiliği entegre tesislerinde 500 büyükbaş, büyükbaş besicilik entegre tesislerinde 700 büyükbaş/dönem sütlü ve et yönlü küçükbaş entegre tesislerinde 2000 küçükbaş/dönem kamullü entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	25 dekar
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	1 Milyon TL
		2010.0.02.55, 2021	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	5 Milyon TL. (sadece modernizasyon ve levisi yatırımları desteklenmektedir.)
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
		24	*kimyasal maddé ve ürünlerin imalatı	5 Milyon TL
		2691.2, 2691.3, 2693.1	*seramikten yapılan sütlü ürünler, seramik çalıtım malzemeleri, seramik karo ve kaldırım taşı imalatı	5 Milyon TL
		29	*makine ve teçhizat imalatı	5 Milyon TL
		30	*büro, muhasebe ve bilgi işleri makineleri imalatı	5 Milyon TL
		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	5 Milyon TL

		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	5 Milyon TL
		33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (sanat hariç)	5 Milyon TL
		34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL motorlu kara taşıtları yan sanayi yatırım tutarı 5 Milyon TL.
		3591 ve 3592	*motosiklet ve bisiklet üretimi	1 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	5 Milyon TL (sadece modernizasyon ve tevsi yatırımları desteklenmektedir.)
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare
		6302.0.03	*hisansız depoculuk	2 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
1.BÖLGE	TR4(Bursa, Eskişehir, Bilecik)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığt yatırımları (1.inci grup madenler, mıcır, rödovansız madencilik hariç)	1 Milyon TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (EK-4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 700 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000

			adet/dönem
		*serbestlik	25 dekar
	17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilin aprenilmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL'nin üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları
	19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL
		*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	1 Milyon TL
	2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	5 Milyon TL
	21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2, 03.01 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (frınlanmış kilden, kıremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yapılm camları hariç)	5 Milyon TL
	2812.2, 2813	*merkezi ısıtma radyatörleri ve kazanlarının imalatı, buhar kazanı imalatı (merkezi kalorifer kazanları hariç)	5 Milyon TL
	29	*makine ve teçhizat imalatı	5 Milyon TL
	31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	5 Milyon TL
	32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	5 Milyon TL
	34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL motorlu kara taşıtları yan sanayi yatırım tutarı 5 Milyon TL
	3320	*demiryolu ve tramvay lokomotifleri ile vagonlarının imalatı	5 Milyon TL
	3330	*hava ve uzay taşıtları imalatı	5 Milyon TL
	361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	5 Milyon TL
	5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri

		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci	
		6.302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare	
		6.302.0.03	*finanslı depoculuk	2 Milyon TL	
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL	
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi	
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri		
I.BÖLGE	TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovanlı madencilik hariç)	1 Milyon TL	
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL	
		012)	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 700 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kanalı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem	
			*seracılık	25 dekar	
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilin aprelenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL'nin üzerindeki tevsii ve modernizasyon yatırımları	
		19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL	
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontoplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	5 Milyon TL	
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri	

		2423	*ilaç / eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	5 Milyon TL
		2511	*iç ve dış lastik imalatı	5 Milyon TL
		2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4	*düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam ve cam elyaflı imalatı	5 Milyon TL
		2720	*demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	5 Milyon TL
		29	*makine ve teçhizat imalatı	5 Milyon TL (revolverler, tabancalar ve diğer silahlar için 1 Milyon TL)
		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	5 Milyon TL
		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	5 Milyon TL
		34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL motorlu kara taşıtları yan sanayi yatırım tutarı 5 Milyon TL
		3520	*demiryolu ve tramvay lokomotifleri ile vagonların imalatı	5 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	5 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6.302.0.03	*lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
I.BÖLGE	TR51 (Ankara)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılık yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovanlı madencilik hariç)	1 Milyon TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL

0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 700 büyük baş/dönem sığ ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem	
173	*trikotaj (örme) ürünleri imalatı	2 Milyon TL	
2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	5 Milyon TL	
21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri	
2423	*ilaç / eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	5 Milyon TL	
2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4, 2610.5.07, 2691.3	*düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam, cam elyaf ve camdan elektrik izolatörleri ve seramik yalıtım malzemeleri imalatı	5 Milyon TL	
29	*makine ve teçhizat imalatı	5 Milyon TL	
30	*büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	5 Milyon TL	
31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	5 Milyon TL	
32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	5 Milyon TL	
33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	5 Milyon TL	
34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL motorlu kara taşıtlar yan sanayi yatırım tutarı 5 Milyon TL	
3530	*hava ve uzay taşıtları imalatı	5 Milyon TL	
361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	5 Milyon TL	

		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.3.02, 5510.3.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.03	*finanslı depoculuk	2 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1 inci grup madenler, meir, rödovanlı madencilik hariç)	1 Milyon TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL
		0721	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 700 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	25 dekar
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	1 Milyon TL
		19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	4 Milyon TL
		2429.1	*patlayıcı madde imalatı	1 Milyon TL
		26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (firinlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yapılm camları hariç)	4 Milyon TL
		29	*makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
2.BÖLGE	TR22 (Balıkesir, Çanakkale-Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri hariç-)			

		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare
		6302.0.03	*lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
2.BÖLGE	TR32 (Aydınlı, Denizli, Muğla)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1.inci grup madenler, mıcır, rödevanslı madencilik hariç)	1 Milyon TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 700 büyük baş/dönem sül ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	25 dekar
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	1 Milyon TL
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirlenen konular hariç)	tekstilün arirenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL'nin üzerindeki teyzi ve modernizasyon yatırımları

		19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	1 Milyon TL
		2010.0.02.55, 2021	*döşemelik parke, kaplama, konteplak, yonga levha, suntu, mdf vb. plakaların imalatı	4 Milyon TL
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
		26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (firinlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento), inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	4 Milyon TL
		2720.4.06	*bakır teller	4 Milyon TL
		29	*makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
		3430	*motorlu kara taşıtı yan sanayi	4 Milyon TL
		3591 ve 3592	*motosiklet ve bisiklet üretimi	1 Milyon TL
		361	*möbilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare
		6302.0.03	*hırsanlı depoculuk	2 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
2.BÖLGE	TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1 inci grup madenler, micr, rödovanlı madencilik hariç)	1 Milyon TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL

	0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inokçılığı entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 700 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		*seracılık	25 dekar
	0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	1 Milyon TL
	19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL
	2010.0.02.55, 2021,	*döğemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	4 Milyon TL
	2424	*parfüm ile kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatı	1 Milyon TL
	2695.1.02	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; sadece çimento, beton veya suni taşın inşaat amaçlı prefabrik yapı elemanları	4 Milyon TL
	2921	*tarım makineleri imalatı	4 Milyon TL
	2927.0.03	*revolverler, tabancalar ve diğer silahlar	1 Milyon TL
	32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
	361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
	5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
	5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
	6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekaare
	6302.0.03	*ifsansız depoculuk	2 Milyon TL
	80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
	8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
		*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	

2.BÖLGE	TR62 (Adana, Mersin)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovanlı madencilik hariç)	1 Milyon TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek-4 de yer alan teşvik ödülüne hak kazanacak konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	2 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 500 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 700 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 2000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	25 dekar
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	1 Milyon TL
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilin ayrılmaması yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsii ve modernizasyon yatırımları
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	1 Milyon TL
		2010.0.02.55, 2021	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	4 Milyon TL
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
		24	*kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL
		2610.1, 2610.2 (2610.2.93.01 hariç), 2610.3, 2610.4	*düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam ve cam elyafı imalatı	4 Milyon TL
		29	*makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
		30	*büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	4 Milyon TL
		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL

		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
		34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL motorlu kara taşıtları yan sanayi yatırım tutarı 4 Milyon TL
		3520	*demiryolu ve tramvay lokomotifleri ile vagonların imalatı	4 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekarre
		6302.0.03	*finanslı depoculuk	2 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
3.BÖLGE	TR33 (Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem sığa ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	10 dekar

	1721.0.01	*battaniler	1 Milyon TL
	1810.1	*deri giyim eşyası imalatı	1 Milyon TL
	19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	500 Bin TL
		*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
	2010.0.02.55, 2021	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, md'vb, plakaların imalatı	3 Milyon TL
	21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (firınlanmış kilden, kiremit, birikot, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	2 Milyon TL
	28	*metal eşya	3 Milyon TL
	29	*makine ve teçhizat imalatı	3 Milyon TL
	30	*büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	3 Milyon TL
	31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
	32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
	34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL, motorlu kara taşıtların yan sanayi yatırım tutarı 3 Milyon TL
	361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	3 Milyon TL
	5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
	5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
	6302.0.03	*hırsızlık depoculuk	1 Milyon TL
	80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
	8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
		*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	

3.BÖLGE	TR52 (Konya, Karaman)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rüdvaresli madencilik hariç)	500 Bin TL.
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek-4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL.
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt ineççiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		1810.1	*deri giyim eşyası imalatı	1 Milyon TL.
		1912 ve 1920	*bavul, el çantası, sarıncıve, ayakkabı vb imalatı	1 Milyon TL.
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
		24	*kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	3 Milyon TL.
		2695.1.02	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; sadece çimento,beton veya suni taştan inşaat amaçlı prefabrik yapı elemanları	2 Milyon TL.
		2720	*demir-çelik dışındaki ma metal sanayi	3 Milyon TL.
		28	*metal eşya	3 Milyon TL.
		29	*makine ve teçhizat imalatı	3 Milyon TL. (revolverler,tabançalar ve diğer silahlar için 500 Bin TL.)
		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	3 Milyon TL.
		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	3 Milyon TL.
		33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	3 Milyon TL.
		34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL.

				motorlu kara taşıtları yan sanayi yatırım tutarı 3 Milyon TL.
		3591 ve 3592	*motosiklet ve bisiklet üretimi	500 Bin TL.
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	3 Milyon TL.
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk lava deposu hizmetleri	1000 metrekaşe
		6302.0.03	*finanslı depoculuk	1 Milyon TL.
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL.
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
3.BÖLGE	TR63 (Hatay, K.Marş, Osmaniye)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılık yatırımları (1 inci grup madenler, micir, rödovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL.
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL.
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	sül inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	10 dekar
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	500 Bin TL.
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprenenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL'nin

			üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları	
		18	*giyim eşyası imalatı	1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları
		1912 ve 1920	*bavul, el çantası, sırt çuvalı, ayakkabı vb imalatı	1 Milyon TL
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
		24	*kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	3 Milyon TL
		28	*metal eşya	3 Milyon TL
		3430	*motorlu kara taşıtı yan sanayi	3 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	3 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare
		6302.0.03	*lisanslı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılık yatırımları (1 inci grup madenler, misir, rödevanslı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, bütçük baş besicilik entegre tesislerinde
3.BÖLGE	TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir)			

		500 büyük baş/dönem sül ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
	*seracılık	10 dekar
17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün arielenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL'nin üzerindeki teysi ve modernizasyon yatırımları
18	*giyim eşyası imalatı	1 Milyon TL'nin üzerindeki teysi ve modernizasyon yatırımları
19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	500 Bin TL
2511	*iç ve dış lastik imalatı	3 Milyon TL
2695.1.02	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; sadece çimento,beton veya suni taşta inşaat amaçlı prefabrik yapı elemanları	2 Milyon TL
29	*makine ve teçhizat imalatı	3 Milyon TL
31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
34	*motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL motorlu kara taşıtları yan sanayi yatırım tutarı 3 Milyon TL
3530	*hava ve uzay taşıtları imalatı	3 Milyon TL
361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	3 Milyon TL
5510.1.01, 5510.2.01, 5510.3.02, 5510.3.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare

		6302.0.03	*finanslı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler, micir, rödövanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	sür inceleğiği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	10 dekar
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsii ve modernizasyon yatırımları
		18	*giyim eşyası imalatı	1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsii ve modernizasyon yatırımları
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	3 Milyon TL
		24	*kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	3 Milyon TL
		26 (2693.2, 2694.1	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	2 Milyon TL
3.BÖLGE	TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)			

		2695.1.2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	(firınlanmış kilden, kiremit, biriker, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, huzur beton, hariç, çok katlı yalıtım camları hariç)	
		2720	*demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	3 Milyon TL
		28	*metal eşya	3 Milyon TL
		29	*makine ve teçhizat imalatı	3 Milyon TL
		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
		33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	3 Milyon TL
		3430	*motorlu kara taşıtı yan sanayi	3 Milyon TL
		3520	*demiryolu ve tramvay lokomotifleri ile vagonlarının imalatı	3 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	3 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.03	*hisanlı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01- 03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanımı ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödövanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminde yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
3.BÖLGE	TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın)	0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre

			tesislerinde 1000 kişilik baş/dönem kamatlı entegre tesislerinde 200,000 adet/dönem
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği
		18	*giyim eşyası imalatı
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
		26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (firinlanmıç kölden, kiremit, birikot, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)
		28	*metal eşya
		29	*makine ve teçhizat imalatı
		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller
		5510.3.01	*öğrenci yurtları
		6302.0.03	*fisansız depoculuk
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri
		11-12-13-14	*madencilik ve tasocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovanlı madencilik hariç)
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular
3.BÖLGE	TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya)		

		hariç)	
	0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		*seracılık	10 dekar
	0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	500 Bin TL
	17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları
	18	*giyim eşyası imalatı	1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları
	1912 ve 1920	*bavul, el çantası, saracıye, avakkabı vb imalatı	1 Milyon TL
		*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
	2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	3 Milyon TL
	21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
	2423	*ilaç / eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	3 Milyon TL
	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (firınlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çök katlı yalıtım camları hariç)	2 Milyon TL
	2720	*demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	3 Milyon TL
	29	*makine ve teçhizat imalatı	3 Milyon TL

		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
		33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	3 Milyon TL
		3430	*motorlu kara taşıtı yan sanayi	3 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	3 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	1000 metrekare
		6302.0.03	*hisansız depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılık yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovanslı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 bilyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kamalı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	10 dekar
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilin aprenmesi yatırımları için 15
3.BÖLGE	TRCI (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)			

			Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları
18	*giyim eşyası imalatı		1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları
	*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil		500 Bin TL
1912 ve 1920	*havul, el çantası, saracıye, ayakkabı vb imalatı		1 Milyon TL
2010.0.02.55, 2021,	*döşençelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, simta, mdf vb. plakaların imalatı		3 Milyon TL
21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı		selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
26 (261, 2693.2, 2694.1, 2695.3 ve 2695.4 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (cam ve cam ürünleri, fırınlanmış kilden kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, hazır beton ve harç hariç)		2 Milyon TL
28	*metal eşya		3 Milyon TL
29	*makine ve teçhizat imalatı		3 Milyon TL
31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı		3 Milyon TL
32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı		3 Milyon TL
33 (333 hariç)	*tbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)		3 Milyon TL
3430	*motorlu kara taşıtı yan sanayi		3 Milyon TL
3591 ve 3592	*motosiklet ve bisiklet üretimi		500 Bin TL
361	*mobylya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)		3 Milyon TL
5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller		3 yıldız ve üzeri
5510.3.01	*öğrenci yurtları		100 öğrenci
6302.0.03	*tisansız depoculuk		1 Milyon TL
80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)		500 Bin TL

		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek-4'de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	sütlü inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem sütlü ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	500 Bin TL
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprelenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırımlar için 500 Bin TL
		18	*giyim eşyası imalatı	500 Bin TL
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	2 Milyon TL
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
		2429.1	*patlayıcı madde imalatı	500 Bin TL
		26(2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2, 03.01 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (firinlanmıg kilden, kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	500 Bin TL
		28	*metal eşya	2 Milyon TL
		29	*makineler ve teçhizat imalatı	2 Milyon TL

		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
		33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (sant hariç)	2 Milyon TL
		3430	*motorlu kara taşıtı yan sanayi	2 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
		6302.0.03	*lisanslı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*bistane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1 inci grup madenler, mıcır, rödovalsız madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	sü inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	500 Bin TL
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilin aprelenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 500 Bin TL.
4.BÖLGE	TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane)			

		18	*gijyim esyası imalatı	500 Bin TL
		1912 ve 1920	*bavul, el çantası, sarıciye, ayakkabı vb imalatı	500 Bin TL
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	2 Milyon TL
		21	*kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	selüloz üretiminden başlamak kaydıyla entegre kağıt üretim tesisleri
		2695.1.02, 2694.2.01, 2694.3.01	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; sadece çimento,beton veya suni taşları inşaat amaçlı prefabrik yapı elemanları, kireç, alçı	500 Bin TL
		2927.0.03	*revolverler,tabanclar ve diğer silahlar	500 Bin TL
		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
		33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	2 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
		6302.0.03	*fisanslı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1 inci grup madenler, misir, rödovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekeçiliği entegre tesislerinde 300 büyük
4.BÖLGE	TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli)			

			baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem sül ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem karattlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		*seracılık	10 dekar
	0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	500 Bin TL
	17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprenlenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 500 Bin TL
	18	*giyim eşyası imalatı	500 Bin TL
	1912 ve 1920	*bavul, el çantası, saracıye, ayakkabı vb imalatı	500 Bin TL
		*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
	2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	2 Milyon TL
	2519 ve 2520	*plastik ve kauçuk ürünleri imalatı (iç ve dış lastik imalatı hariç)	2 Milyon TL
	2695.1.02, 2694.2.01, 2694.3.01	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı, sadece çimento, beton veya suni taştan inşaat amaçlı prefabrik yapı elemanları, kireç, alçı	500 Bin TL
	28	*metal eşya	2 Milyon TL
	29	*makine ve teçhizat imalatı	2 Milyon TL
	31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
	32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
	361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL
	5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
	5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
	6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
	6302.0.03	*finanslı depoculuk	1 Milyon TL

		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1 inci grup madenler, misir, rbdovanslı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminde yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem lamutlu entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprekesmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 500 Bin TL
		18	*giyim eşyası imalatı	500 Bin TL
		19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	500 Bin TL
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik park, kaplama, konitiplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	2 Milyon TL
		2519 ve 2520	*plastik ve kauçuk ürünleri imalatı (iç ve dış lastik imalatı hariç)	2 Milyon TL
		26 (2610.2.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	500 Bin TL
		28	*metal eşya	2 Milyon TL
		29	*makine ve teçhizat imalatı	2 Milyon TL
4.BÖLGE	TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt)			

		31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
		32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
		33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	2 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal) ve plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oyuklar	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
		6302.0.03	*finanslı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
4.BÖLGE	TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1'inci grup madenler, mıcır, rödovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek-4'de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	sütl inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kamalı entegre tesislerinde 200,000 adet/dönem
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprenilmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 500 Bin TL
		18	*giyim eşyası imalatı	500 Bin TL

		19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	500 Bin TL
			*akıllı çok fonksiyonlu teknük tekstil	500 Bin TL
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	2 Milyon TL
		2519 ve 2520	*plastik ve kauçuk ürünleri imalatı (iç ve dış lastik imalatı hariç)	2 Milyon TL
		26 (2610.2.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve hariç hariç)	500 Bin TL
		28	*metal eşya	2 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.3.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
		6302.0.03	*finanslı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığı yatırımları (1 inci grup madenler, meir, rüdovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek-4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
4.BÖLGE	TRB2 (Van, Muş, Bitlis, Hakkari)	0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre dâimîlik hayvancılık yatırımları dahil)	süt inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem sığ ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kanatlı entegre tesislerinde 200.000

			adet/dönem	
		17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprelenmesi/yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 500 Bin TL
		18	*giyim eşyası imalatı	500 Bin TL
		19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	500 Bin TL
			*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
		2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	2 Milyon TL
		2519 ve 2520	*plastik ve kauçuk ürünleri imalatı (iç ve dış lastik imalatı hariç)	2 Milyon TL
		26 (2610.2.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	500 Bin TL
		28	*metal eşya	2 Milyon TL
		2921	*tarım makineleri imalatı	2 Milyon TL
		32	*radyo, televizyon, haberleşme reçhizatı ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekaré
		6302.0.03	*hisanlı depocalık	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehtlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
4.BÖLGE	TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır)	11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1'inci grup madenler, mermer, rödovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4'de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL

	0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt ineckçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kamatlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
		*seracılık	10 dekar
	0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	500 Bin TL
	17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	tekstilün aprenemesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 500 Bin TL.
	18	*giyim eşyası imalatı	500 Bin TL
	19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	500 Bin TL
		*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
	2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	2 Milyon TL
	24	*kinyasal madde ve ürünlerin imalatı	2 Milyon TL
	26 (2610.2.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	500 Bin TL
	28	*metal eşya	2 Milyon TL
	29	*makine ve teçhizat imalatı	2 Milyon TL
	31	*elektrikli makine ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
	32	*radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
	33 (333 hariç)	*tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	2 Milyon TL
	3591 ve 3592	*motosiklet ve bisiklet üretimi	500 Bin TL
	361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL

		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
		6302.0.03	*hırsanlı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocakçılığın yatırımları (1'inci grup madenler, mıcır, rödovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (EK 4 de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminde yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	sütlü inekçiliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem sül ve et yönü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kamutlu entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
	*seracılık	10 dekar		
17	*tekstil ürünleri imalatı (Dip not 8'de belirtilen konular hariç)	teksstlin aprelenmesi yatırımları için 15 Milyon TL, diğer yatırım konularında 500 Bin TL		
18	*giyim eşyası imalatı	500 Bin TL		
19	*derinin tabaklanması ve işlenmesi	500 Bin TL		
2010.0.02.55, 2021,	*döşemelik parke, kaplama, kontrplak, yonga levha, sunta, mdf vb. plakaların imalatı	2 Milyon TL		
	*akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL		
2519 ve 2520	*plastik ve kauçuk ürünleri imalatı (iç ve dış lastik	2 Milyon TL		

			imalatı hariç)	
		26 (2610.2.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	*metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yapılmayan camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	500 Bin TL
		28	*metal eşya	2 Milyon TL
		361	*mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02, 5510.5.04	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		5510.3.01	*öğrenci yurtları	100 öğrenci
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
		6302.0.03	*lisanslı depoculuk	1 Milyon TL
		80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
		8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi
			*tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	
		11-12-13-14	*madencilik ve taşocaklığı yatırımları (1'inci grup madenler, misir, rödovanlı madencilik hariç)	500 Bin TL
		15	*gıda ürünleri ve içecek imalatı (Ek 4'de yer alan teşvik edilmeyecek konular ile dip not 6'da belirtilen ve genel teşvik sisteminden yararlanacak konular hariç)	1 Milyon TL
		0121	*entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)	süt ineçliği entegre tesislerinde 300 büyük baş, büyük baş besicilik entegre tesislerinde 500 büyük baş/dönem süt ve et yönlü küçük baş entegre tesislerinde 1000 küçük baş/dönem kasıtlı entegre tesislerinde 200.000 adet/dönem
			*seracılık	10 dekar
		0500.0.04	*su ürünleri yetiştiriciliği	500 Bin TL
		5510.1.01, 5510.2.01, 5510.5.02	*oteller	3 yıldız ve üzeri
		6302.0.01	*soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
4.BÖLGE	TR22(Bozenna ve Gökçada İlçeleri)			

	6302.0.03	*İsansız depoculuk	1 Milyon TL
	80 (809 hariç)	*eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
	8511.0, 8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	*hastane yatırımı, huzur evi	100 kişilik huzur evi

DİP NOTLAR:

- 1- İstanbul hariç olmak üzere, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından İhtisas Organize Sanayi Bölgesi oluşturulan yatırım konuları, ilgili bölgede seçilmiş sektörler arasında yer almasa dahi, bölgede uygulanan desteklerden yararlanır.
- 2- Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar İkinci Bölgede uygulanan desteklerden, havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar Birinci Bölgede uygulanan desteklerden yararlanır. Havayolu taksi işletmeciliği yatırımları teşvik edilmez.
- 3- Özel sektör tarafından yapılacak şehirler arası yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları ile şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları tüm bölgelerde teşvik edilir. Birden fazla bölgede taşımacılık yapılması durumunda vagon teminine yönelik harcamalar faaliyet gösterilen alanda gelişmişlik düzeyi en düşük olan bölgenin desteklerinden faydalanır.
- 4- Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımları bulunduğu bölgede uygulanan desteklerden yararlanır.
- 5- Avrupa Kömür-Çelik Topluluğu Anlaşması kapsamına giren yatırımlar desteklerden yararlanamaz.

- 6- Gıda Ürünleri ve İçecek İmalatı yatırımlarından; “pirinç, bulgur, ev hayvanları için hazır yem, balık unu, balık yağı, balık yemi, ekmekek, kek, gofret, rakı ve bira” üretimine yönelik komple yeni ve tevsi yatırımları, “kuru yemiş, turşu, linter pamuğu, çay ve fındık” üretimine yönelik komple yeni ve tevsi yatırımlar, “hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması” yatırımları bölgesel ve sektörel desteklerden yararlanamaz.
- 7- Derinin tabaklanmasına yönelik yatırımlar sadece organize sanayi bölgelerinde teşvik edilir.
- 8- Tekstil sektöründe ;
- kütlü pamuk işleme yatırımları teşvik edilmez.
  - sentetik elyaf ve sentetik iplik üretimine yönelik komple yeni, tevsi, entegrasyon cinsindeki yatırımlar teşvik edilmez.
  - iplik ve dokuma (yün ipliği, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış-örülmemiş kumaş, çuval hariç)
- konularında sadece modernizasyon cinsindeki yatırımlar teşvik edilir.

Yine Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinde belirtilen ve bölge şartı olmaksızın yapılacak olan 50 milyon Türk Lirasının üzerindeki büyük ölçekli yatırımlar 2009/15199 sayılı Karar'ın 3 numaralı ekinde yer almakta olup bu yatırımlar aşağıdaki gibidir.

Sıra No	Sektör	50 Milyon TL'nin Üzerindeki Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon TL)
1	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	
1-a	Ana Kimyasal Maddelerin İmalatı	1.000
1-b	Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı	300
2	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1.000
3	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları	250
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	
6	Limn ve Limn Hizmetleri Yatırımları	250
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	
7-a	LCD/Plazma Üretimi Yatırımları	1.000
7-b	Modül Panel Üretimi Yatırımları	150
7-c	Lazer Televizyon, Üç Boyutlu Televizyon ve OLED Televizyonlar ve benzeri Televizyon Üretimi Yatırımları	
7-d	Diğer Elektronik Sektörü Yatırımları	

8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	
9	İlaç Üretimi Yatırımları	100
10	Hava ve Uzay Taşıtları İmalatı Yatırımları	
11	Makine İmalat Yatırımları	
12	Madencilik Yatırımları Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerle ilgili nihai metal üretimine yönelik izabe (cevher işleme) tesisleri ile bu tesislere entegre maden üretimine yönelik (istihraç+işleme) yatırımlar (AKÇT kapsamı ürünler hariç).	

6. İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN YARARLANAMAYACAKLAR

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinin 1/c bendinde; Bakanlar Kurulunun yatırım harcamaları içindeki arsa, bina, kullanılmış makine, yedek parça, yazılım, patent, lisans ve know-how bedeli gibi harcamaların oranlarını ayrı ayrı veya topluca sınırlandırmaya yetkili olduğu belirtilmiş olup, **kararnamenin 10. maddesinde arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanı tâbi olmayan diğer harcamaların indirimli vergi uygulamasından yararlanamayacağı belirtilmiştir.**

Yine Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesi hükmü ve Bakanlar Kurulu Kararnamesinin 10. maddesinde yer alan düzenlemeler kapsamında; finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyette bulunan kurumlar, iş ortaklıkları, taahhüt işleri, 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yapılan yatırımlar, 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında yapılan yatırımlar ve rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar indirimli kurumlar vergisinden yararlanamayacaklardır.

6.1. KVK'NIN 32-A MADDESİ GEREĞİNCE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN YARARLANAMAYACAK SEKTÖR VE YATIRIMLAR

İndirimli vergi uygulamasından yararlanamayacak sektör ve yatırımlar KVK'nın 32-A maddesinde şu şekilde belirtilmiştir.

- Finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar,
- İş ortaklıkları,
- Taahhüt işleri,
- 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli İle Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması Ve İşletilmesi İle Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki yatırımlar: Bu kanun; hidroelektrik, jeotermal, nükleer santraller ve diğer yenilebilir enerji kaynakları ile çalıştırılacak santrallerin dışında kalan “Yap-İşlet Modeli” ile üretim şirketlerine ülke enerji plan ve politikalarına uygun biçimde elektrik enerjisi üretmek için mülkiyetleri kendilerine ait olmak üzere termik

santral kurma ve işletme izni verilmesi ile enerji satışına dair esas ve usulleri belirlemektir.

- 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım Ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun kapsamında yapılan yatırımlar: Bu Kanun, köprü, tünel, baraj, sulama, içme ve kullanma suyu, arıtma tesisi, kanalizasyon, haberleşme, elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticareti, maden ve işletmeleri, fabrika ve benzeri tesisler, çevre kirliliğini önleyici yatırımlar, otoyol, trafiği yoğun karayolu, demiryolu, gar kompleksi, lojistik merkezi, yeraltı ve yerüstü otoparkı ve sivil kullanıma yönelik deniz ve hava alanları ve limanları, yük ve/veya yolcu ve yat limanları ile kompleksleri, sınır kapıları, milli park (özel kanunu olan hariç), tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında planlarda öngörülen yapı ve tesisleri, toptancı halleri ve benzeri yatırım ve hizmetlerin yaptırılması, işletilmesi ve devredilmesi konularında, yap-işlet-devret modeli çerçevesinde sermaye şirketlerinin veya yabancı şirketlerin görevlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
- Rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar: Rödovans, maden ruhsat sahalarının hukuku uhdesinde kalmak kaydıyla hak sahibi tarafından sözleşme ile özel veya tüzel bir kişiye bir süre tahsis edilmesi durumunda maden ocağının işletilmesini üstlenen özel veya tüzel kişinin esas ruhsat sahibine ürettiği beher ton maden için ödemeyi taahhüt ettiği meblağdır.⁴ Rödovans sözleşmesinde ruhsat sahibi olan madenci işlet-

---

⁴ Bkz. <http://www.taskomuru.gov.tr/index.php?entityType=HTML&id=175>

me iznini devretmekte ve bunun karşılığında rödovans bedeli denen pay almaktadır. Rödovans sözleşmelerine, Borçlar Yasası'ndaki hasılat kirasına ait hükümler uygulamaktadırlar. Rödovans sözleşmesinin Maden İşleri Genel Müdürlüğüne bir ay içinde bildirilerek uygun görüş alınması zorunludur.⁵

6.2. 2009/15199 SAYILI KARAR'IN 4 NUMARALI EKİ GE- REĞİNCE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN YA- RARLANAMAYACAK SEKTÖR VE YATIRIMLAR

A. Tarım ve Tarımsal Sanayi

1. Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünler ve hazır hayvan yemleri imalatı (pirinç, bulgur, ev hayvanları için hazır yemler, balık yemi ve entegre hayvancılık⁶ yatırımları içerisindeki yem üretimi hariç)
2. Bisküvi,
3. Yufka ve kadayıf,
4. Makarna, irmik, şehriye, kuskus vb ürünler,
5. Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek),

---

⁵ Bkz. M. Topaloğlu, “Rödovans Sözleşmesi; Hukuksal Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Türkiye 17. Uluslararası Madencilik Kongresi ve Sergisi-TUMAKS-2001, s.249. http://www.maden.org.tr/resimler/ekler/afd8346a677af9d_ek.pdf

⁶ Entegre hayvancılık yatırımlarına ilişkin açıklamalar,

6. Küp Őeker,
7. Bitkisel  retim (seracılık, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç),
8. Bölgesel yatırımlar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve Őartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları,

B. İmalat ve Madencilik Yatırımları

- 1- 1/8/1996 tarihli ve 22714 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Kömür  elik Topluluğu Arasında Avrupa Kömür ve  elik Topluluğunu Kuran AndlaŐmanın Yetki Alanına Giren  r nlerin Ticareti ile İlgili AnlaŐma” Eki  r n listesinde yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar,
- 2- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar,
- 3- Kamu kurum ve kuruluşları ile yapılanlar da dahil olmak üzere r dovanslı madencilik yatırımları,
- 4- Kütlü pamuk işleme yatırımları,
- 5- Sentetik elyaf ve sentetik iplik üretimine yönelik komple yeni, tevsii ve entegrasyon cinsindeki yatırımlar,
- 6- İplik ve dokuma (y n ipliği, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş, çuval hariç) konularında modernizasyon yatırımları haricindeki yatırımlar.

C. Hizmetler Sektörü

- 1- Okul öncesi eğitim, ilköğretim, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitime yönelik (kurslar, dersaneler vb) yatırımlar,
- 2- Hastane yatırımları, tıp merkezleri, diyaliz merkezleri, tahlil laboratuvarları ve manyetik görüntüleme merkezleri dışında kalan sağlık yatırımları,
- 3- Oteller, tatil köyleri, apart oteller, dağ (yayla) evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri,
- 4- Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon ve radyo yayıncılığı dışındaki basın ve yayın yatırımları,
- 5- Kayıt amaçlı stüdyo yatırımları
- 6- Konut üretimi ve müteahhitlik hizmetleri yatırımları,
- 7- Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç),
- 8- Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dahil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar,
- 9- Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları,
- 10- Petrol ürünleri (LPG dahil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları
- 11- Karayolları dinlenme tesisi yatırımları,
- 12- Lokantalar,
- 13- Yat ithali yatırımları,

- 14- Taşıt kiralama yatırımları,
- 15- Çamaşırhane ve halı yıkama yatırımları,
- 16- Sınai üretim tesisleri ile altyapı yatırımlarının otomasyonu dışında yapılacak diğer otomasyon yatırımları,
- 17- Yazılım ve ar-ge faaliyetleri hariç olmak üzere gayri menkul kiralama ve iş faaliyetleri,
- 18- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları,
- 19- Gösteri merkezi yatırımları,
- 20- Kapalı alanı 500 m2'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları

6.3. 2009/15199 SAYILI KARAR'IN 2 NUMARALI EKİNDE YER ALAN US 97 ULUSAL FAALİYET VE ÜRÜN SINIFLAMASI KODLARI İTİBARIYLA DESTEK UNSURLARINDAN HARİÇ BIRAKILAN SEKTÖRLER⁷

2009/15199 sayılı Karar'ın 2 numaralı Ekinde teşvik unsurlarından yararlanacak sektörler Sektörün US 97 Ulusal Faaliyet ve Ürün Sınıflaması Kodlarıyla birlikte verilmiş ve bu kodlar anılan ekin 3. sütununda gösterilmiştir. US 97 Ulusal Faaliyet ve Ürün Sınıflaması Kodları 7046 satırdan oluşan bir listedir. Bu nedenle bu listenin tamamına bu kitapta yer verilmemektedir.⁸ Ancak, 2009/15199 sayılı

---

⁷ KARTALOĞLU Emre, age, sh. 29

⁸ US 97 Ulusal Faaliyet ve Ürün Sınıflaması Koduna <http://diweb.die.gov.tr/DIESS> kaynağından ulaşılabilir.

lı Karar'ın 2 numaralı Ekinin 3. sütununun incelenmesinden bazı sektörlerde yapılan yatırımların teşvik unsurlarından hariç bırakıldığı görülmektedir.

Örneğin, I. Bölgede yer alan İstanbul ilinde 33 US 97 Kodlu Tıbbi Aletler Hassas ve Optik Aletler Sektörü teşvik unsurlarından yararlandırılmaktadır. Ancak, 333 US 97 Kodlu sektörün destek unsurundan yararlandırılmayacağı belirtilmiştir. Aşağıda teşvik unsurları dışında bırakılan bu yatırımlar US 97 Kodlarıyla birlikte gösterilmiştir.

US 97 KODU 333	
3330.0.01.13	Pilli veya akümülatörlü kol saatleri (zaman ölçen sayaçlı olsun olmasın) (zarfları kıymetli metal veya kıymetli metalle kaplama metallere olanlar) - sadece mekanik göstergeliler
3330.0.01.15	Pilli veya akümülatörlü kol saatleri (zaman ölçen sayaçlı olsun olmasın) (zarfları kıymetli metal veya kıymetli metalle kaplama metallere olanlar) - sadece optoelektronik göstergeliler
3330.0.01.17	Pilli veya akümülatörlü kol saatleri (zaman ölçen sayaçlı olsun olmasın) (zarfları kıymetli metal veya kıymetli metalle kaplama metallere olanlar) - diğerleri
3330.0.01.30	Diğer kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlı olsun olmasın) (zarfları kıymetli metal veya kıymetli metalle kaplama metallere olanlar)

3330.0.01.50	Pilli veya akümülatörlü cep saatleri, kronometreler ve diğer saatler (zarfları kıymetli metal veya kıymetli metalle kaplama metallere olanlar)
3330.0.01.53	Pilli veya akümülatörlü cep saatleri, kronometreler ve diğer saatler (zarfları kıymetli metal veya kıymetli metalle kaplama metallere olanlar) - sadece mekanik göstergeli olanlar
3330.0.01.55	Pilli veya akümülatörlü cep saatleri, kronometreler ve diğer saatler (zarfları kıymetli metal veya kıymetli metalle kaplama metallere olanlar) - opto-elektronik göstergeli olanlar
3330.0.01.57	Pilli veya akümülatörlü cep saatleri, kronometreler ve diğer saatler (zarfları kıymetli metal veya kıymetli metalle kaplama metallere olanlar) - diğerleri
3330.0.02.13	Pilli veya akümülatörlü kol saatleri (zaman sayacı olsun olmasın) - sadece mekanik göstergeli olanlar
3330.0.02.15	Pilli veya akümülatörlü kol saatleri (zaman sayacı olsun olmasın) - sadece opto-elektronik göstergeli olanlar (dijital)
3330.0.02.17	Pilli veya akümülatörlü kol saatleri (zaman sayacı olsun olmasın) - diğerleri
3330.0.02.30	Diğer kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayacı olsun olmasın)

3330.0.02.50	Pilli veya akümülatörlü cep saatleri, kronometreler ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlı olsun olmasın)
3330.0.02.53	Pilli veya akümülatörlü cep saatleri, kronometreler ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlı olsun olmasın) - sadece mekanik göstergeli olanlar
3330.0.02.55	Pilli veya akümülatörlü cep saatleri, kronometreler ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlı olsun olmasın) - opto-elektronik göstergeli olanlar
3330.0.02.57	Pilli veya akümülatörlü cep saatleri, kronometreler ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlı olsun olmasın) - diğerleri
3330.0.03.00	Motorlu kara nakil vasıtalarının, uçakların, gemilerin veya diğer nakil vasıtalarının alet tablolarına özgü saatler ve benzeri eşya
3330.0.04.13	B.y.s. saat makineli duvar saatleri ve çalar saatler - pilli veya akümülatörlü olanlar
3330.0.04.19	B.y.s. saat makineli duvar saatleri ve çalar saatler - diğerleri
3330.0.04.33	Çalar saatler - pilli veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar
3330.0.04.39	Diğer çalar saatler (pilli veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar hariç)

3330.0.04.43	Duvar saatleri - pilli veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar
3330.0.04.45	Duvar saatleri (pilli veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar hariç); guguklu saatler
3330.0.04.50	Duvar saatleri (pilli veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar hariç); diğerleri (guguklu saatler hariç)
3330.0.04.53	Duvar saatleri (pilli veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar hariç); diğerleri (guguklu saatler hariç, diyagonal ölçü > 10 cm)
3330.0.04.55	Duvar saatleri (pilli veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar hariç); diğerleri (guguklu saatler hariç, diyagonal ölçü <= 10 cm)
3330.0.04.60	Elektrikli saat sistemleri için saatler (zaman dağılımı ve birleştirme sistemi)
3330.0.04.63	Belirli bir zaman dağılımı, birleşme sistemindeki ana saatler
3330.0.04.65	Belirli bir zaman dağılımı, birleşme sistemindeki ikincil saatler
3330.0.04.73	Pilli veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışan diğer saatler (elektrikli saat sistemleri için olanlar hariç)

3330.0.04.75	Masa ve şömine saatleri (pili veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar hariç)
3330.0.04.79	B.y.s. diğer saatler (pili veya akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar hariç)
3330.0.05.10	Devam kaydedici cihazlar; tarih ve saat kaydedici cihazlar
3330.0.05.30	Parkmetreler ve diğerleri (zaman ayarlayıcılar, durdurucular ve benzerleri hariç)
3330.0.05.50	Zaman ayarlayıcılar, durdurucular ve benzerleri
3330.0.05.70	Belirli bir zamanda bir mekanizmayı harekete geçirmeyi sağlayan saat makineli veya senkron motorlu cihazlar (saat ayarlanışına göre duran cihazlar ve diğer cihazlar)
3330.0.05.75	Belirli bir zamanda bir mekanizmayı harekete geçirmeyi sağlayan saat makineli veya senkron motorlu cihazlar (saat ayarlanışına göre duran cihazlar ve diğer cihazlar) - elektrikli veya el
3330.0.05.79	Belirli bir zamanda bir mekanizmayı harekete geçirmeyi sağlayan saat makineli veya senkron motorlu cihazlar (saat ayarlanışına göre duran cihazlar ve diğer cihazlar) - diğerleri

3330.0.06.33	Pilli veya akümülatörlü cep veya kol saati makineleri - sadece mekanik göstergeli veya mekanik göstergenin birleştirebildiği bir tertibata sahip olanlar
3330.0.06.35	Pilli veya akümülatörlü cep veya kol saati makineleri - sadece opto-elektronik göstergeli olanlar (dijital)
3330.0.06.37	Pilli veya akümülatörlü cep veya kol saati makineleri - diğerleri (gün kaydedici olanlar)
3330.0.06.50	B.y.s. otomatik kurmalı veya diğer cep ve kol saati makineleri (tamamlanmış veya birleştirilmiş olanlar)
3330.0.07.35	Çalar saat makineleri (tamamlanmış ve birleştirilmiş) - pilli, akümülatörlü veya elektrik devresine bağlanarak çalışanlar
3330.0.07.39	B.y.s. diğer saat makineleri (tamamlanmış ve birleştirilmiş) (cep ve kol saat makineleri hariç) - pilli, akümülatörlü veya bir elektrik devresine bağlanarak çalışanlar
3330.0.07.90	B.y.s. diğer saat makineleri (tamamlanmış ve birleştirilmiş) (cep ve kol saat makineleri hariç)
3330.0.08.30	Tamamlanmış cep ve kol saat makineleri (birleştirilmemiş veya kısmen birleştirilmiş, şablonlar) - spiral rakkaslı olanlar

3330.0.08.50	Tamamlanmış cep ve kol saat makineleri (birleştirilmemiş veya kısmen birleştirilmiş, şablonlar) - diğer saat makineleri
3330.0.08.70	Tamamlanmamış cep ve kol saat makineleri (birleştirilmiş)
3330.0.09.00	Cep ve kol saat makinesi taslakları
3330.0.10.00	Tamamlanmış veya tamamlanmamış, birleştirilmemiş diğer saat makinesi taslakları
3330.0.11.13	Kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden saat zarfları
3330.0.11.15	Adi metallerden saat zarfları
3330.0.11.19	B.y.s. diğer saat zarfları
3330.0.11.30	Saat zarflarının aksam ve parçaları
3330.0.11.53	Saat ve saat makineleri için metal zarflar
3330.0.11.55	Diğer maddelerden saat ve saat makineleri için zarflar
3330.0.11.57	Saat ve saat makinesi zarflarının aksam ve parçaları
3330.0.12.00	Saat kayışları, bilezikleri ve bunların parçaları - metallerden olanlar
3330.0.12.03	Saat kayışları ve bilezikleri - kıymetli metallerden olanlar

3330.0.12.05	Saat kayışları ve bilezikleri - adi metallerden olanlar
3330.0.12.07	Saat kayışları ve bileziklerinin aksam ve parçaları
3330.0.13.10	Diğer saat aksamı; yaylar (zemberekler dahil)
3330.0.13.30	Diğer saat aksamı; taşlar
3330.0.13.50	Diğer saat aksamı; kadranlar
3330.0.13.53	Kol saatleri için kadranlar - metalden olanlar
3330.0.13.55	Diğer saatler için kadranlar - adi metallerden olanlar
3330.0.13.57	Diğer kadranlar
3330.0.13.70	B.y.s. diğer saat aksamı (örn; platin ve köprüler)
3330.0.13.73	B.y.s. diğer cep ve kol saati aksamı
3330.0.13.75	B.y.s. diğer saat aksamı
3330.0.14.00	Endüstriyel zaman ölçüm alet ve cihazlarının kurulumu
3330.0.15.00	Sanayide kullanılmaya yönelik saatlerin bakım ve onarımı

US 97 KODU 2693.2

2693.2.01.10	Duvarcılıkta kullanılmak için seramikten inşaat tuğlaları - ağır kilden olanlar
2693.2.01.13	Duvarcılıkta kullanmak için seramikten inşaat tuğlaları ve bloklar - delikli veya deliksiz olanlar
2693.2.01.15	Seramikten dış astar tuğlaları - delikli veya deliksiz olanlar
2693.2.01.17	Seramikten taş döşeme tuğlaları - zemin ve yol döşeme için olanlar
2693.2.01.30	Seramikten zemin döşeme tuğlaları, destek veya doldurucu karolar ve benzeri eşya - yatay olarak delikli olanlar
2693.2.02.50	Seramikten kiremitler; mahya ve köşe kaplamaları (düz kiremit)
2693.2.02.70	Seramikten baca şapkaları, baca boruları, mimari düzenleme ve inşaat işlerinde kullanılan diğer eşyalar
2693.2.03.00	Seramikten borular, oluklar ve bağlantı parçaları

US 97 KODU 2694.1

2694.1.01.00	Klinker
2694.1.02.10	Portland çimento (beyaz)
2694.1.02.31	Portland çimento (PÇ)
2694.1.02.33	Katkılı Portland çimento (KPÇ)
2694.1.02.35	Traslı çimento (TPÇ)
2694.1.02.37	Uçucu küllü çimento (UKÇ)
2694.1.02.39	B.y.s. diğ er portland çimentoları
2694.1.02.50	Şaplı çimento
2694.1.02.90	Su altında sertleş en diğ er çimentolar

US 97 KODU 2695.1	
2695.1.01.30	Çimento, beton veya suni taştan inşaat için bloklar ve tuğlalar
2695.1.01.50	Çimento, beton veya suni taştan döşeme taşları ve benzeri eşyalar
2695.1.02.11	Asmolen
2695.1.02.21	Beton direkler
2695.1.02.31	Beton travers
2695.1.02.41	Beton yapı elemanları †; †; prefabrik †; †; mozaik yapı elemanları (kirişler, kolonlar, panolar, döşeme elemanları v.b.)
2695.1.02.51	Gaz beton yapı elemanları (kireç taşından olanlar dahil) (kirişler, kolonlar, panolar, döşeme elemanları v.b.)
2695.1.02.90	B.y.s. çimento, beton veya suni taştan diğer inşaat amaçlı prefabrik yapı elemanları
2695.1.03.00	Çimento, beton veya suni taştan borular
2695.1.04.00	Çimento, beton veya suni taştan prefabrik yapılar

US 97 KODU 2695.3	
2695.3.01.00	Kalıba dökülmeye hazır beton

US 97 KODU 2695.4	
2695.4.01.11	Hazır sıva (dış cephe kaplaması)
2695.4.01.91	Ateşe dayanıklı olmayan diğer harç ve betonlar

US 97 KODU 2610.2.03.01	
2610.2.03.01	Çok katlı yalıtım camları

KOD 809	
809	Yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim hizmetleri

6.4. İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN BELLİ ŞARTLARLA YARARLANABİLECEK YATIRIMLARLAR

2009/15199 sayılı Karar'ın 4 numaralı eki listeye göre aşağıda belirtilen yatırımların belirtilen yatırım konularında yatırım yapmaları şartıyla teşvik unsurlarından, dolayısıyla indirimli kurumlar vergisinden yararlanması uygun görülmüştür. Söz konusu yatırımların konuları aşağıdaki gibidir.

A. Tarım ve Tarımsal Sanayi

1- Süt inekçiliği yatırımlarında asgari 150 büyükbaş süt inekçiliği ve süt mamulleri üretimi başlangıç olmak kaydıyla, yem ünitesi ve/veya soğuk hava deposu ile entegre olması şartı aranır.

2- Besicilik yatırımlarında asgari 150 büyükbaş/dönem besicilik ve kesimhane başlangıç olmak üzere, soğuk hava deposu ve/veya yem ünitesi ve/veya et mamülleri üretimi ile entegre olması şartı aranır.

B. Hizmetler Sektörü

1- Ulaştırma Bakanlığından alınmış L2 belgesini haiz, bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m2 olan, ulusal ve/veya uluslararası yük taşımacılığına yönelik araçları içerebilen entegre lojistik yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

2- Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolun ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Alışveriş, iş ve/veya ticaret merkezi hüviyetinde olmayan ve müstakil olarak inşa edilen fuar, kongre, sergi ve kültür merkezi yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m2, kongre merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 1000 olması şartı aranır.

Kültür yatırımları için Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak kültür yatırımı belgesine istinaden proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesi düzenlenebilir.

4- Spor tesisi yatırımlarında asgari 10 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

5- Konteyner kiralama yatırımları hariç olmak üzere karayolu, denizyolu, havayolu ve demiryolundan en az ikisinde kombine taşımacılık yaptığını tevsik eden yatırımcıların gerçekleştirecekleri kara,

deniz, hava ve demiryolu kombine konteyner taşımacılığı yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

6- Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dahil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dahil edilmez.

7- Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 100 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg. olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

8- Uydu, telsiz, kablo vb iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımları proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

9- Gümrük kapılarında yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile gerçekleştirilecek, yerli ve yabancılara hizmet sağlamaya yönelik gümrük muhafaza kontrol ünitelerini de ihtiva eden tesislere yönelik yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

10- Altyapı yatırımları proje bazında değerlendirilerek uygun görülmesi teşvik belgesine bağlanabilir.

11- Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapılacak yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.

7. İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASINDAN YARARLANAMAYACAK HARCAMALAR

KVK'nın 32-A maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) bendi ile yatırım harcamaları içindeki arsa, bina, kullanılmış makine, yedek parça, yazılım, patent, lisans ve know-how bedeli gibi harcamaların oranlarını ayrı ayrı veya topluca sınırlandırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Bakanlar Kurulu bu yetkisini 2009/15199 sayılı Karar ile *kullanmış ve arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanâ tâbi olmayan diğer harcamaların indirimli vergi uygulamasından yararlanamayacağını* belirtmiştir. Bina, kullanılmış makine, yedek parça, yazılım harcamaları konusunda Bakanlar Kurulu herhangi bir kısıtlamaya gitmemiştir. Dolayısıyla bu tür yatırımlardan elde edilecek kazançlara indirimli vergi uygulaması mümkün olabilecektir.

Öte yandan anılan Karar'ın 2. maddesinde tanımlara yer verilmiş ve "yatırım malı" kavramı tanımlanmıştır. Buna göre, yatırım malı, **bi-na** ve arsa hariç, teşvik belgesi kapsamındaki mal ve hizmet üretimi için kullanılan her tür makine, teçhizat, tesisat ve yatırımın cinsine bağlı olarak mefruşat gibi sabit harcamalardır. Ancak, Karar'ın indirimli vergi uygulaması ile ilgili 10. maddesinde "yatırım malı" ifadesi kullanılmamış ve yukarıda belirtilen şekliyle arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanâ tâbi olmayan diğer harcamaların indirimli vergi uygulamasından yararlanamayacağını belirtmiştir. Bu durum ise bina harcamalarının indirimli vergi uygulamasına konu olabileceğini teyit etmektedir.

Ayrıca, 2009/1 sayılı Tebliğ'in 9. maddesinde, teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar belirlenmiştir. Buna göre;

1. Tamamlanmış yatırımlar ile **müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları** teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmez.

2. Teşvik belgeleri kapsamında;

a) Kararın 6. maddesinin birinci fıkrasında belirtilenler (otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içinde kalmak kaydıyla, CKD aksam ve parçaları, gemi ve elli metrenin üzerindeki yatırımları ile ilgili tekne kabuğu) hariç olmak üzere ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,

b) Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,

c) Arazi tipi olanlar dahil otomobil, minibüs vb. binek araçları, porselenden, seramikten ve camdan mamul sofralar ve mutfak eşyası,

d) Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri ile ambalaj yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri hariç diğer teşvik belgeleri kapsamında basım ve matbaa makinaları,

e) Kullanılmış basım ve baskı makinaları,

değerlendirilmez.

3. a) Gıda ürünleri ve içecek imalatı ile entegre hayvancılık yatırımlarında; kamyon, kamyonet, frigorifik kamyon, frigorifik kasa, soğutucu ünite, çekici, kamyon kasası ve kamyonet kasası,

b) Havayolu taşımacılık hizmetlerine yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter

teşvik belgeleri kapsamına dahil edilmez. Diğer yatırım konularında ise sektörel özellikler dikkate alınarak teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyecek harcamalar belirlenir.

4. Teşvik belgelerine ait ithal ve yerli listelerde inşaat malzemelerine yer verilmez.

8. YARARLANILACAK TEŞVİK TUTARI

İndirimli kurumlar vergisi oranı yoluyla yararlanılacak teşvik tutarı; belirlenen yatırıma katkı tutarı ve yatırıma katkı oranı ile indirimli kurumlar vergisi oranına bağlı bulunmaktadır. Teşvikten yararlanan kurumların bu yatırımlardan elde edecekleri kazançlar, her bir bölge için Bakanlar Kurulunca belirlenen yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar, Bakanlar Kurulunca belirlenen indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulacaktır. 2009/15199 sayılı Kararnameyle belirlenen yatırıma katkı oranı ve kurumlar vergisi indirim oranı ile bu orana göre yatırımlardan elde edilecek kazançlara uygulanacak kurumlar vergisi ve gelir vergisi oranları aşağıdaki tablodaki gibidir.⁹

---

⁹ GÖKMEN Selahattin, Yeni Teşvik Sisteminin Sağladığı Avantajlar, , Vergi Sorunları Dergisi ,Eylül 2009, Sayı 252, Sh. 97

31.12.2010 tarihine kadar başlanan yatırımlar için

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	10	25	25	25
II	15	40	30	40
III	20	60	40	60
IV	25	80	45	80

31.12.2010 tarihinden sonra başlanan yatırımlar için

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	20	50	30	50
II	30	60	40	60
III	40	80	50	80
IV	60	90	70	90

9. İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASININ BAŞLANGICI, BİTİMİ VE UYGULANACAK KAZANÇ

9.1. İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASININ BAŞLANGICI, BİTİMİ VE UYGULANACAK KAZANÇ

Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/A maddesi hükmüne göre, indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamasına, **yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren** başlanacak, indirimli kurumlar vergisi uygulaması yoluyla vazgeçilen vergi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar uygulamaya devam edilecektir.

İndirimli kurumlar vergisi oranı **sadece yapılan yatırımdan elde edilen kazançlara** uygulanacaktır. Bu çerçevede yeni yapılan yatırım dışındaki faaliyetlerden elde edilen kazançlara indirimli oran değil normal kurumlar vergisi oranı uygulanacaktır.

Yukarıdaki oranları bir örnek yardımıyla açıklayacak olursak; tebliğ ve kararnamedeki yatırım tutarı sınırlarını ihmal ederek, tüm bölgeler için aynı yatırım tutarı olarak dikkate alacağımız 1.000.000 TL üzerinden yararlanılacak yatırıma katkı tutarları aşağıdaki gibi olacaktır.

31.12.2010 tarihine kadar yapılan yatırımlar	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Bölgeler	Yatırıma Katkı Oranı %	Yatırıma Katkı Tutarı	Yatırıma Katkı Oranı %
I	20	200.000	30	300.000
II	30	300.000	40	400.000
III	40	400.000	50	500.000
IV	60	600.000	70	700.000

01.01.2011 tarihinden sonra yapılan yatırımlar	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Bölgeler	Yatırıma Katkı Oranı %	Yatırıma Katkı Tutarı	Yatırıma Katkı Oranı %
I	10	100.000	25	250.000
II	15	150.000	30	300.000
III	20	200.000	40	400.000
IV	25	250.000	50	500.000

Örnekte görüldüğü üzere, 31.12.2010 tarihinden önce yatırıma başlayan¹⁰ ve 1.000.000 TL yatırım harcaması yapan bir mükellef II. bölgede yatırımı gerçekleştirirse, ikinci bölgede yatırıma katkı oranı % 30 olduğundan, yatırımının 300.000 TL'sini **o yatırım üzerinden doğacak olan kazanç** üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup ederek devletten geri alacaktır. Yaralanılacak yatırıma

¹⁰ 2009/01 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğin 11. maddesine göre teşvik belgesinde öngörülen yatırıma başlama tarihi teşvik belgesi için Müsteşarlığa veya sanayi odasına müracaat tarihi olup, yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, arazi-arsa alımı, altyapının hazırlanması, inşaat başlama, makine ve teçhizat temini gibi harcamalardan bir veya birkaçının gerçekleştirilmesi şarttır.

katkı tutarına ulaşınca kadar indirimli kurumlar vergisi üzerinden vergilendirme yapılacaktır. Devlet bu tutarı yatırımcıya nakit olarak ödeyerek karşılamayacak, bunun yerine bu yatırımdan elde edilecek kazançları düşük oranda (% 20 yerine % 8) vergileyerek gerçekleştirecektir. Buna göre, yapılan yatırımdan elde edilen kazanç 2.500.000 TL'ye ulaşınca kadar indirimli oran uygulanacak, bu yolla devlet yatırımcıya (2.500.000 TL X %12=) 300.000 TL'lik vergi tasarrufu sağlamış olacaktır. Vazgeçilen vergi tutarı devlet katkı payına ulaştığında, normal kurumlar vergisi oranı uygulanmaya başlanacaktır. İkinci bölgede 1.000.000 TL yatırım yapan bir mükellefin % 30 yatırıma katkı oranına göre hesaplanan 300.000 TL tutarındaki yararlanılacak yatırım katkı tutarının vergi yoluyla alınmasına ilişkin örnek aşağıdaki gibi olacaktır (2010 yılında yatırımın işlenmesine başlanılmış olduğu varsayımıyla).

	A	B	C	D	E	F	G	H
Yıl	Yatırımdan Elde Edilen Kazanç	KV Oranı (%)	Hesaplanan Kurumlar Vergisi (AXB)	KV İnd. Oranı (%)	Katkı Oranı (%) (BXD)	Uygulanacak İndirimli Kurumlar Vergisi Oranı (%) (B-E)	Yararlanılacak Yatırıma Katkı Tutarı (AXE)	Ödenecek Kurumlar Vergisi (AXB)
2010	1.000.000 TL	20	200.000 TL	60	12	8	120.000 TL	80.000 TL
2011	500.000 TL	20	100.000 TL	60	12	8	60.000 TL	40.000 TL
2012	700.000 TL	20	140.000 TL	60	12	8	84.000 TL	56.000 TL
2014	300.000 TL	20	60.000 TL	60	12	8	36.000 TL	24.000 TL
	2.500.000 TL		500.000 TL				300.000 TL	200.000 TL

Yukarıdaki örneğimizde 2010 yılında ilgili yatırımdan 5.000.000 TL kazanç elde edilmiş olsaydı, yatırıma katkı tutarı olan 300.000 TL'nin tamamı ilgili yılda hesaplanan kurumlar vergisi olan 1.000.000 TL üzerinden mahsup edilecek ve bir yıl içinde teşvik tutarının tamamından yararlanmış olunacaktır. Hesaplama aşağıdaki gibi olacaktır.¹¹

1	Yapılan Yatırım Tutarı	1.000.000 TL
2	Yatırma Katkı Oranı	30%
3	Yatırıma Katkı Tutarı (1X2)	300.000 TL
4	Yatırımdan Elde Edilen Kazanç	5.000.000 TL
5	Kurumlar Vergisi Oranı	20%
6	Kurumlar Vergisi İndirimi Oranı	60%
7	Katkı Oranı (5X6)	12%
8	Uygulanacak İndirimli Kurumlar Vergisi Oranı (5-7)	8%
9	Yararlanılabilecek Maksimum Katkı Tutarı (4X7)	600.000 TL
10	Yaralanılacak Yatırıma Katkı Tutarı (2)	300.000 TL
11	Uygulanacak İndirimli Kurumlar Vergisi (4X8)	400.000 TL
12	Ödenecek Kurumlar Vergisi (9+11-10)	700.000 TL

---

¹¹ GÖKMEN Selahattin, age, sh. 100

9.2. YATIRIMA BAŞLAMA VE İŞLETMEYE GEÇİŞ TARİHLERİNİN BELİRLENMESİ

2009/1 sayılı Tebliğ'in 11. maddesinde yatırıma başlama, 12. maddesinde ise işletmeye geçiş tarihlerinin ne şekilde belirleneceği açıklanmıştır.

9.2.1. Yatırıma Başlama Tarihinin Belirlenmesi

Teşvik belgesinde öngörülen yatırıma başlama tarihi teşvik belgesi için Müsteşarlığa veya sanayi odasına müracaat tarihi olup, yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, arazi-arsa alımı, altyapının hazırlanması, inşaatla başlama, makine ve teçhizat temini gibi harcamalardan bir veya birkaçının gerçekleştirilmesi şarttır. Ancak teşvik belgesinin ilk düzenlendiği tarihteki sabit yatırım tutarı esas alınmak üzere; bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının en az %10'u oranında, büyük ölçekli yatırımlarda ise en az 5 milyon Türk Lirası tutarında harcama yapılması halinde yatırıma başlanılmış sayılır

Hazine Müsteşarlığı gerekli görülen hallerde yatırıma başlamaya ilişkin faaliyetlerin fiziki gerçekleştirmelerini tespit amacıyla bizzat veya Kararın 17 maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlar (ticaret ve sanayi odaları, sanayi odaları, ticaret odaları, deniz ticaret odaları, bankalar veya yatırımın bulunduğu il valiliği) aracılığı ile yatırım mahallinde incelemeler de yapabilir.

Yatırım projesine ilişkin fizibilite yapmak ve şirket kurmak yatırıma başlama sayılmaz.

9.2.2. İşletmeye Geçiş Tarihinin Belirlenmesi

İşletmeye geçiş tarihi;

a) Komple yeni yatırımlarda;

- i) İmalat sanayi, madencilik, seracılık ve soğuk hava deposu yatırımlarında ilgili merciilerden onaylı kapasite raporunun,
- ii) Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında denize elverişlilik belgesinin veya klas sertifikasının,
- iii) Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden faaliyette bulunulduğuna dair onay yazısının,
- iv) Demiryolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğünden uygun görüş yazısının,
- v) Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımlarında ilgili yerel yönetimin onayının ve ısının başka bir yatırımcıya ait jeotermal kaynak veya santrallerden temin edilmesi halinde asgari 10 yıllık temin sözleşmesinin,
- vi) Diğer hizmetler sektörü yatırımlarından turizm, eğitim, hastane, huzurevi, öğrenci yurdu gibi yatırımlarda ilgili bakanlıklardan işletme belgesi, uygunluk belgesi, izin belgesi, ruhsat veya lisansın alınmasını müteakip teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı tarihtir.

b) Diğer yatırım cinslerinde ise teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı tarihtir. Bu durumda da yatırım konusuna bağlı olarak yukarıdaki belgelerin ibrazı şarttır.

10. FARKLI BÖLGEDE YATIRIM BULUNMASI HALİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI

Kurumlar Vergisi Kanununun 32. maddesinin üçüncü fıkrasına göre, aynı mükellef tarafından, yatırıma katkı ve indirimli kurumlar vergi oranı farklı illerde, yapılan yatırımlarda, toplam yatırımın her bir ile isabet eden oranına göre ilgili ilin yatırıma katkı oranı ve indirimli vergi oranı uygulanır.

Örneğin; I. bölgede yer alan Bilecik ilinde 3.000.000 TL ve IV. bölgede yer alan Çanakkale (Gökçeada) ilinde 6.000.000 TL harcarca tutarı olan yatırımları 31.12.2010 tarihinden önce teşvik belgesi olarak yatırıma başlayan ve 2013 yılında yatırımını işletmeye başlayan (B) A.Ş.'nin indirimli kurumlar vergisi uygulaması aşağıdaki gibi olacaktır.

Yatırım Bölgesi	Yatırım Tutarı	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Yatırıma Katkı Tutarı	İndirimli Kurumlar Vergisi Oranı (%)	Yatırımın Toplam Yatırıma Oranı (%)
I- Bölge Bilecik	4.000.000 TL	20	800.000 TL	50	40
IV- Bölge Çanakkale (Gökçeada)	6.000.000 TL	60	3.600.000 TL	90	60
Toplam	10.000.000 TL		4.400.000 TL		100

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Dönem	Yatırımdan Elde Edilen Kazanç	Kazancın I. Bölge Yatırımına İsabet Eden Tutarı (A X % 40)	Kazancın IV. Bölge Yatırımına İsabet Eden Tutarı (A X % 60)	I. Bölge Yatırımına İsabet Eden Ve Yararlanılacak Yatırma Katkı Tutarı (B X % 20 X % 50)	IV. Bölge Yatırımına İsabet Eden Ve Yararlanılacak Yatırma Katkı Tutarı (C X % 20 X % 90)	Toplam Katkı Tutarı (İndirilmiş Kurumlar Vergisi Yoluyla Geri Alınan Tutar) (D+E)	II. Bölge Yatırımına İsabet Eden Kazanç Üzerinden Ödenecek Kurumlar Vergisi (B X % 20)- D	IV. Bölge Yatırımına İsabet Eden Kazanç Üzerinden Ödenecek Kurumlar Vergisi (C X % 20)- E	Toplam Ödenecek Kurumlar Vergisi (G+H)
2013	12.000.000	4.800.000	7.200.000	480.000	1.296.000	1.776.000	480.000	144.000	624.000
2014	9.000.000	3.600.000	5.400.000	320.000	972.000	1.292.000	400.000	108.000	508.000
2015	3.000.000	1.200.000	1.800.000		324.000	324.000	240.000	36.000	276.000
2016	7.000.000	2.800.000	4.200.000		756.000	756.000	560.000	84.000	644.000
2017	4.000.000	1.600.000	2.400.000		252.000	252.000	320.000	228.000	548.000
TOPLAM	35.000.000	14.000.000	21.000.000	800.000	3.600.000	4.400.000	2.000.000	600.000	2.600.000

Yukarıda tablodan görüldüğü üzere, mükellefin I. bölge yatırımına ilişkin 2014 hesap döneminde ($3.600.000 \times \% 20 \times \% 50 =$) 360.000 TL yararlanabileceği yatırım katkı tutarı hesaplanıyor iken, mükellefin toplam yararlanacağı yatırıma katkı tutarı 800.000 TL'yi geçemeyeceğinden, 360.000 TL'nin 320.000 TL'si dikkate alınacaktır. Aynı şekilde IV. bölge yatırıma ilişkin 2017 kazancı üzerinden ($2.400.000 \times \% 20 \times \% 90 =$) 432.000 TL yararlanabileceği yatırıma katkı tutarı hesaplanır iken, toplam yararlanabileceği yatırıma katkı tutarı 3.600.000 TL'yi geçemeyeceğinden, 432.000 TL'nin 252.000 TL'si dikkate alınacaktır.

11. TEVSI YATIRIMLARDA İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI

İşletmelerin mevcut üretim kapasitelerini arttırmak üzere yaptıkları genişleme yatırımlarına tevsi yatırımlar denir. 2009/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulamasına İlişkin Tebliğ eki 4 de yatırım cinsleri; komple yeni yatırım, tevsi, modernizasyon, ürün çeşitlendirmesi ve entegrasyon şeklinde belirtilerek açıklamaları yapılmıştır.

Tebliğ ekinde tevsi: “mevcut bir yatırıma ilave üretim hattı veya makine ve teçhizat ilave yapılması suretiyle üretim miktarının artırılması veya yeni bir yatırım hüviyeti taşımayan, mevcut üretim hattında yer alan makine ve teçhizatların bir bölümünün kapasite açısından ve işlevsel olarak üretim akışındaki diğer makine ve teçhizatlarla uyum içinde olmadığı durumlarda makine ve teçhizatların değiştirilmesi veya yenilerinin ilave edilmesi ve genişleme yapıldıktan sonra mevcut tesis ile alt yapı müşterekliği oluşturularak bir bütün teşkil eden, aynı işletmede aynı mal ve hizmetin kapasitesini en fazla %100'e kadar arttırmaya yönelik yatırımlardır.” şeklinde tanımlanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinin dördüncü fıkrasında, tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, indirimli oranın bu kazançta uygulanacağı belirtilmiştir. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç tutarının, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dâhil) oranlanması suretiyle belirleneceği belirtilmiştir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınacaktır.

2009/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulamasına İlişkin Tebliğ eki 4'de yatırım cinsleri; komple yeni yatırım, tevsi, modernizasyon, ürün çeşitlendirmesi ve entegrasyon şeklinde beş ayrı yatırım cinsi olarak sayılmasına rağmen, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinde indirimler kurumlar vergisi uygulamasından yararlanacak yatırım çeşitleri, yeni yatırımlar ve tevsi yatırımları şeklinde belirtilmiştir. Kanun maddesine bire bir bağlı kalındığı takdirde tebliğ ekinde tanımı yapılan modernizasyon, ürün çeşitlendirmesi ve entegrasyon yatırımlarının indirimli kurumlar vergisinden yararlanmamaları gerekir. Ancak tebliğ ekinde belirtilen bu yatırım cinslerinin tanımlarına bakıldığında, söz konusu yatırımlarında üretimi artırmaya, genişletmeye ve çeşitlendirmeye yönelik bir nevi tevsi yatırımları oldukları görülmektedir. Dolayısıyla kanun maddesindeki "tevsi" hükmünü geniş tanımıyla ele almak ve teşvik uygulamasına ilişkin düzenlemelerin yer aldığı 2009/1 sayılı tebliğde belirtilen modernizasyon, ürün çeşitlendirmesi ve entegrasyon yatırımlarının da tevsi yatırımları kapsamında değerlendirilmesi gerekir. Ancak bu konuda doğacak ihtilafları önleme açısından Maliye Bakanlığı'nın bir düzenleme ile soruna çözüm getirmesi uygun olacaktır.

Tevsi yatırımlarda, genişletme yatırımından elde edilen kazancın ayrı bir hesapta takip edilmesi durumunda indirimli kurumlar vergisi uygulaması, sirkülerin **9.1 bölümünde yer alan yeni teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlara ilişkin indirimli kurumlar vergisi uygulamasına ilişkin örnek** ile aynı olacaktır. Genişletme yatırımından elde edilen kazancın ayrı bir hesapta takip edilememesi durumunda ise uygulama aşağıdaki gibi olacaktır.

Örneğin; IV. bölgede yer alan Trabzon ilinde faaliyet gösteren (Z) A.Ş., 2010 yılı içinde başlayıp 2012 yılında tamamladığı 6.000.000 TL tutarındaki tevsi yatırımından elde ettiği kazancı ayrı bir hesapta takip edememesi halinde (Z) A.Ş.’nin dönem sonları itibariyle aktifine kayıtlı sabit kıymet tutarları dikkate alınarak indirimli oran uygulanacak kazanç tutarları ve ödeyeceği kurumlar vergisi aşağıdaki gibi olacaktır.

(Z) A.AŞ'nin 6.000.000 TL yatırım üzerinden yararlanacağı yatırıma katkı tutarı (6.000.000 TL X % 60=) 3.600.000 TL dir¹².

Dönem	A	B	C	D	E	F	G	H
	Yatırımdan Elde Edilen Kazanç	Dönem Sonu Aktifite Kayıtlı Toplam Sabit Kıymet Tutarı	Yapılan Tevsi Yatırım Tutarı	Yapılan Tevsi Yatırımın Aktif Büyüklüğe Oranı (%) (C/B)	Tevsi Yatırımına İlişkin Kazanç Tutarı (A X D)	Tevsi Yatırımına İlişkin Kazanç Tutarı Yararlanılacak Yatırıma Katkı Tutarı (E X % 20 X % 90 ¹⁵)	Kalan Katkı Tutarı	Tevsi Yatırımına İlişkin Kazanç Üzerinden Ödenecek Kurumlar Vergisi (E X % 20 X % 10)
2012	15.000.000	23.000.000	6.000.000	26,09	3.913.043	704.348	2.895.652	78.261
2013	13.000.000	25.000.000	6.000.000	24,00	3.120.000	561.600	2.334.052	62.400
2014	22.000.000	26.000.000	6.000.000	23,08	5.076.923	913.846	1.420.206	101.538
2015	11.000.000	24.000.000	6.000.000	25,00	2.750.000	495.000	925.206	55.000
2016	21.000.000	28.000.000	6.000.000	21,43	4.500.000	810.000	115.206	90.000
2017	18.000.000	27.000.000	6.000.000	22,22	4.000.000	115.206	0	684.794
TOPLAM					23.359.967	3.600.000		1.070.993

12 IV. Bölge ili Trabzon'da 31.12.2010 tarihinden önce başlanan yatırımlar için uygulanacak yatırıma katkı oranını % 60, indirimli kurumlar vergisi oranı ise % 90 dir.

13 IV. Bölge ili Trabzon'da 31.12.2010 tarihinden önce başlanan yatırımlar için uygulanacak indirimli kurumlar vergisi oranı % 90 olduğundan, kazanç üzerinden hesaplanacak olan % 20 kurumlar vergisinin % 90 ı olan % 18 lik kısmı yatırıma sağlanan katkı olarak dikkate alınacak, kalan % 2 de kazanç üzerinden uygulanacak kurumlar vergisi oranı olarak dikkate alınacaktır.

12. ZARAR OLMASI HALİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI

Kurumlar vergisi beyannamesi düzenlenirken kurum kazancı kurumun tüm faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarının toplamından oluşur. Beyanname üzerinden toplam kazançta varsa ilaveler yapılır, daha sonra indirim istisna ve zarar mahsup edilerek kurum matrahı oluşturulur. Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinde indirimli kurumlar vergisinin yatırımdan elde edilecek kazançta uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu aşamada uygulamada kurumlar vergisi beyannamesine göre kurumlar vergisi matrahının oluşturulması ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine konu kazancın tespitinde sorun çıkabilecektir. Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırımlar, sadece o yatırımla sınırlı olarak faaliyetle bulunacak, tamamen yeni bir işletme tarafından yapılabileceği gibi mevcut ticari ve sınai faaliyetleri devam eden bir işletmenin yeni bir yatırım yapması şeklinde de olabilir. Mükelleflerin teşvik belgesi kapsamında yapacakları söz konusu yatırımların faaliyete geçtiği tarih itibarıyla, işletmelerin geçmişten gelen veya cari dönemde teşvik belgeli yatırım ve/veya diğer faaliyetlerden zarar doğması söz konusu olabilir. Zararın mahsubunda; teşvik belgeli yatırımdan elde edilecek kazancın dikkate alınıp alınmayacağı, dikkate alınacak ise toplam kazançta göre oranlama yapıp yapılmayacağı konusunda farklı görüşler ileri sürülebilir.

Bizim düşüncemize göre, indirimli kurumlar vergisi uygulamasında, teşvik belgesine bağlı yatırımdan hak kazanılan yatırıma katkı tutarını mükelleflerin yatırımdan doğacak olan kazançtan, indirimli kurumlar vergisi yoluyla geri almalarında süre sınırı olmadığından,

yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar indirimli kurumlar vergisinin uygulanması mümkündür. Ancak, kurum faaliyetleri üzerinden oluşan mali zararın Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 9. maddesi hükmü gereğince en fazla beş yıl içinde doğacak olan kazançtan mahsubu mümkündür. Bu nedenle işletmelerin zararı olduğu takdirde kurum kazancından önce zararın mahsup edilmesi, bakiye kaldığı takdirde indirimli kurumlar vergisinin uygulanması mükellef lehine olacaktır.

Örneğin; II. bölgede yer alan Antalya ilinde 12.000.000 TL tutarındaki yatırıma, 31.12.2010 tarihinden önce teşvik belgesi alarak, başlayan ve 2012 yılında yatırımı faaliyete geçiren (ABC) A.Ş.'nin, yatırımın faaliyete geçtiği 2012 hesap dönemi itibariyle geçmiş 2011 hesap döneminden devreden 2.900.000 TL mali zararı ve işletmenin yatırım haricindeki diğer faaliyetlerinden 3.100.000 TL cari yıl zararı olmasına rağmen 2012 hesap dönemi itibariyle yatırımdan elde edilen kazanç 9.000.000 TL olduğu takdirde indirimli kurumlar vergisi uygulaması aşağıdaki gibi olacaktır.

Dönem 2012		Tutar
A	Yatırımdan Elde Edilen Kazanç	9.000.000 TL
B	Yapılan Yatırım Tutarı	12.000.000 TL
C	Yatırıma Katkı Tutarı (B X % 30) ¹⁴	3.600.000 TL
D	Geçmiş Yıl Zararı	2.900.000 TL
E	Cari Dönem Diğer Faaliyetlerden Zarar	3.100.000 TL
F	Bakiye Kazanç (A-(D+E))	3.000.000 TL
G	İndirimli Kurumlar Vergisi Yoluyla Yararlanılacak Yatırıma Katkı Tutarı (F X % 20 X % 60)	360.000 TL
H	Ödenecek Kurumlar Vergisi (F X % 20 X % 40)	240.000 TL
I	Kalan Yatırıma Katkı Tutarı (C-G)	3.240.000 TL

Yukarıdaki tablonun C sütununa göre hesaplanan 3.600.000 TL yatırıma katkı tutarından 360.000 TL'nin mahsup edilmesi ile kalan 3.240.000 TL mükellef kurumun kalan yatırıma katkı tutarı olarak takip eden hesap dönem yada dönemlerinde indirimli kurumlar vergisi uygulamasına konu edilecektir.

¹⁴ II. Bölge ili Mersin'de 31.12.2010 tarihinden önce başlanan yatırımlar için uygulanacak yatırıma katkı oranı % 30, indirimli kurumlar vergisi oranı ise % 60 dır.

Eğer yukarıdaki örnekte, kurumun geçmiş yıl zararı ve cari dönem diğer faaliyetlerinden kaynaklanan toplam 5.000.000 TL zararı kurumun yatırımdan kaynaklanan kazancından indirmeyerek, bu kazancın tamamını indirimli kurumlar vergisi uygulamasına konu etseydi uygulama aşağıdaki gibi olacaktı.

Dönem 2012		Tutar
A	Yatırımdan Elde Edilen Kazanç	9.000.000 TL
B	Yapılan Yatırım Tutarı	12.000.000 TL
C	Yatırıma Katkı Tutarı (B X % 30) ¹⁵	3.600.000 TL
D	Geçmiş Yıl Zararı	2.900.000 TL
E	Cari Dönem Diğer Faaliyetlerden Zarar	3.100.000 TL
F	İndirimli Kurumlar Vergisi Yoluyla Yararlanılacak Yatırıma Katkı Tutarı (A X % 20 X % 60)	1.080.000 TL
G	Ödenecek Kurumlar Vergisi (A X % 20 X % 40)	720.000 TL
H	Kalan Yatırıma Katkı Tutarı (C-F)	2.520.000 TL
I	Devreden Zarar (D+E)	6.000.000 TL

¹⁵ II. Bölge ili Mersin'de 31.12.2010 tarihinden önce başlanan yatırımlar için uygulanacak yatırıma katkı oranı % 30, indirimli kurumlar vergisi oranı ise % 60 dır.

Örneğimizdeki birinci uygulamada zararın toplam kazançtan mahsup edilmesi sonucunda kalan bakiye kazanç üzerinden 2012 hesap dönemi için **ödenecek kurumlar vergisi 240.000 TL** olmaktadır. İkinci durumda ise, zararın yatırımdan elde edilen kazançtan mahsup edilmeyip devretmesi ve yatırımdan elde edilen kazancın tamamının indirimli kurumlar vergisine konu edilmesi sonucunda **ödenecek kurumlar vergisi 720.000 TL** olmaktadır. Mükellef ikinci uygulamayı seçtiği takdirde birinci uygulamaya göre aynı hesap dönemi için hem daha çok kurumlar vergisi ödemek zorunda kalmakta hem de devreden zararı, takip eden zamanaşımı yılları içinde (devreden zararın indirilebileceği azami beş yıl içinde) kazanç çıkarmaması halinde, indirme hakkını kaybetmek zorunda kalacaktır. Hâlbuki birinci uygulamada, kazanç üzerinden hem öncelikle zararın mahsup edilmesi sağlanmakta hem de indirimli kurumlar vergisi uygulamasından yararlanma hakkı doğmaktadır. Yatırıma katkı tutarının kurum kazancı üzerinden indirimli kurumlar vergisi uygulaması yoluyla mahsubunda bir süre sınırlaması yok iken zarar mahsubunda azami beş yıllık süre bulunmaktadır. Zarar mahsubundaki bu beş yıllık süre mükellef açısından hak kısıtlayıcı bir süredir. Dolayısıyla birinci uygulama hak kaybı olmaması açısından mükellef lehine bir uygulamadır. Ayrıca cari dönemde kurumun tüm faaliyetlerinin birlikte değerlendirilmesi ve kazancının öncelikle ortaya çıkarılması gerekir. Hal böyle olunca kurumun tüm faaliyetlerinden elde ettiği kar- zarar birlikte değerlendirilerek dönem karı ortaya çıkar. Buna göre de kurum kazancı belirlenir. Kurumlar Vergisi Kanununa göre dönem kazancının hesaplanmasında cari yıl zararı dikkate alınmadan kazancın bir kısmının vergilendirilmesi de doğru olmaz. Bu bağlamda öncelikle zararın mahsup edilmesi bakiye kazanç kaldığı takdirde indirimli kurumlar vergisinin uygulanması kamımızca daha uygun olacaktır.

13. İSTİSNA VE İNDİRİMLER OLMASI DURUMUNDA İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI

Kurumlar vergisi mükellefleri, dönem kazancına ilişkin olarak kurumlar vergisi beyannamesi düzenlerken, ticari bilanço karından zarar haricinde **“zarar olsa dahi indirilecek kurumlar vergisinden istisna kazançlar”** ile **“kazanç olması halinde indirilecek indirim ve istisnalar”** indirilerek kurumlar vergisi matrahına ulaşırlar. Teşvik belgeli yatırım gerçekleştiren kurumların kurumlar vergisinden istisna kazanç ve indirimleri olduğu takdirde, sirkülerin 12. bölümünde belirtmiş olduğumuz **“zarar olması halinde indirimli kurumlar vergisi uygulaması”** ile aynı kapsamda sorunla karşılaşmaktadır. Kurumun diğer faaliyetlerinden elde etmiş olduğu kazançları indirim ve istisnaları karşılayacak tutarda olmadığı takdirde, söz konusu indirim ve istisnaların teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımdan elde edilen kazançtan indirilmesinde sıralamanın indirimli kurumlar vergisi uygulandıktan sonra kazanç kalması halinde mi, yoksa önce söz konusu istisna ve indirimlerin indirilmesi ve devamında kalan tutarın indirimli kurumlar vergisine konu edilmesi şeklinde mi olması gerektiği konusunda uygulamada tereddüt doğabilir.

Şahsi kanaatimize göre mükelleflerin hak kaybına uğramamaları açısından, sirkülerin **12. bölümünde yer alan “zarar olması durumunda indirimli kurumlar vergisi uygulaması”**nda olduğu gibi toplam kazançtan önce indirim ve istisnaların düşülmesi, bakiye kazanç kaldığı takdirde, bu kazancın, yatırımdan elde edilen kazançtan büyük olmadığı sürece, indirimli kurumlar vergisine konu edilmesi daha doğru olacaktır.

Örneğin; II. bölge ili Çanakkale’de 12.10.2009 tarihinde yatırıma başlayan Z Ltd. Şti.’nin 2010 hesap döneminde teşvik belgesi kap-

samında yapmış olduğu yatırımdan elde ettiği kazancı 2.000.000 TL, diğer ticari faaliyetlerinden elde ettiği kazancı 1.000.000 TL, iştirak kazancı 1.200.000 TL ve bağış ve yardımları 400.000 TL dir. Kurumun teşvik belgeli yatırım üzerinden hesaplanan yatırıma katkı tutarının 600.000 TL olduğu varsayımıyla kurumun indirimli kurumlar vergisi uygulaması aşağıdaki gibi olacaktır.¹⁶

Dönem 2012		Tutar
A	Yatırıma Katkı Tutarı	600.000 TL
B	Yatırımdan Elde Edilen Kazanç	2.000.000 TL
C	Diğer Faaliyetlerden Elde Edilen Kazanç	1.000.000 TL
D	İştirak Kazancı	1.200.000 TL
E	Bağış ve Yardım	400.000 TL
F	Kurumlar Vergisi Matrahı (B+C)- (D+E)	1.400.000 TL
G	İndirimli Kurumlar Vergisi Yoluyla Yararlanılacak Yatırıma Katkı Tutarı (F X % 20 X % 60)	168.000 TL
H	Ödenecek Kurumlar Vergisi (F X % 20 X % 40)	112.000 TL
I	Kalan Yatırıma Katkı Tutarı (C-G)	432.000 TL

¹⁶ GÖKMEN Selahattin, Örneklerle Yeni Yatırım İndirimi, ,Vergi Sorunları Dergisi , Nisan 2010, Sayı 259, Sh. 55

14. GEÇİCİ VERGİ DÖNEMLERİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinin dördüncü fıkrasında; indirimli oran uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlanacağı belirtilmiştir.

Örneğin; II. Bölge ili Antalya'da 02.08.2009 tarihinde 4.000.000 TL tutarındaki yatırıma başlayan (X) Ltd. Şti., yatırımı 12.04.2010 tarihinde kısmen faaliyete geçirmesi halinde, bu tarihin içinde bulunduğu 2. geçici vergilendirme döneminden itibaren bu yatırımdan elde edeceği kazançlar için indirimli kurumlar vergisi uygulamasından yararlanacaktır. Yani 4.000.000 TL yatırım tutarı üzerinden hesaplanan (4.000.000 TL X % 30=) 1.200.000 TL yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar, geçici vergi dönemlerinde, bu yatırımdan elde edilecek kazançta uygulanacak geçici vergi oranı (% 20 X % 40 =) % 8 olacaktır¹⁷.

15. YATIRIMLARIN DEVRİ HALİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinin 6. fıkrasına göre; teşvik belgesine bağlı yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde, devralan kurum, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranından yararlanmaya devam edecektir.

Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde ise; indirimli vergi oranından devir tarihine kadar devreden,

---

¹⁷ II. Bölge ili Antalya'da 31.12.2010 tarihinden önce başlanan yatırımlar için uygulanacak yatırıma katkı oranı % 30, indirimli kurumlar vergisi oranı % 60 ve uygulanacak kurumlar vergisi normal kurumlar vergisinin % 40'ı olan % 8 dir.

devir tarihinden sonra ise devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla yatırıma katkı tutarının kalan kısmı için yararlanır.

Örneğin; III bölge ili Karaman’da 10.000.000 TL bedelli bir yatırıma bağlayan (X) A.Ş. bu yatırımı (Y) A.Ş.’ye yatırım faaliyete geçmeden önce devretmesi halinde devralan kurum, ilgili yatırım için, indirimli kurumlar vergisi uygulaması için gerekli olan teşvik belgesini Hazine Müsteşarlığı’ndan aldığı takdirde indirimli vergi oranından yararlanacaktır. Söz konusu yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde ise; indirimli vergi oranından devir tarihine kadar (X) A.Ş., devir tarihinden sonra ise devralan (Y) A.Ş. yararlanacaktır. Ancak Y A.Ş.’nin indirimli kurumlar vergisinden yararlanması için söz konusu yatırım için teşvik belgesi almış olması gerekmektedir.

Yatırımların devrine ilişkin olarak 14.07.2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararının 15/5 maddesinde düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu maddeye göre yatırımların devrine ilişkin şartları belirleme yetkisi Hazine Müsteşarlığı’na verilmiştir. Maddede; tamamlama vizesi yapılmış yatırım mallarının teminine müteakip beş yılı doldurmuş olmaları halinde devirlerinin serbest olduğu belirtilmiştir. Beş yılını doldurmamış yatırım mallarının devrinin ise Hazine Müsteşarlığı’nın iznine bağlı olduğu belirtilmiştir.

Beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satıldığına tespit edilmesi hâlinde satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili varsa tahsil edilmeyen indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil edilir¹⁸.

---

¹⁸ 14.07.2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararının 15/5 maddesi gereğince.

16. YATIRIMLARIN NAKLİ HALİNDE İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgarî beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekir. Ancak, Hazine Müsteşarlığı'ndan izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınılabılır. Sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi daha yüksek bölgelere veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, yatırıma katkı tutarı üzerinden fazladan yararlanılan indirimli kurumlar vergisi gecikme faizi ile birlikte geri alınır¹⁹.

Örneğin; (Y) Ltd. Şti. III. bölgede yer alan Konya ilinde 31.12.2010 tarihinden önce teşvik belgesi alarak 3.000.000 TL bedelle yatırıma başlamış ve 01.05.2012 tarihinde yatırımı işletmeye açmıştır. Konya ilinde yatırıma katkı tutarı 31.12.2010 tarihinden önce başlayan yatırımlar için yatırıma katkı oranı % 40 olup, bu yatırım tutarı üzerinden hesaplanan yatırıma katkı tutarı (3.000.000 TL X % 40=) 1.200.000 TL dir. Mükellef kurumun söz konusu yatırımı 01.06.2016 tarihinde I. bölge ili olan Sakarya'ya nakletmesi halinde, yatırımların işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgarî beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması şartı gereği, yatırıma katkı tutarı üzerinden fazladan yararlanılan indirimli kurumlar vergisinin gecikme faizi ile birlikte geri alınması gerekecektir. Çün-

---

¹⁹ 14.07.2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararının 16. maddesi gereğince.

kü yatırım işletmeye geçiş tarihinden yatırımın nakledildiği tarihe kadar beş yıl geçmemiştir. Bu durumda geri alınacak olan indirimli kurumlar vergisi aşağıdaki gibi olacaktır.²⁰

Yatırım Bölgesi	Yatırım Tutarı	Yatırıma Katkı Oranı %	Yatırıma Katkı Tutarı (Yaralanılacak İndirimli Kurumlar Vergisi)
III. Bölge Konya	3.000.000 TL	40	1.200.000 TL
I. Bölge Sakarya	3.000.000 TL	20	600.000 TL
Geri Alınacak İndirimli Kurumlar Vergisi			600.000 TL

Yukarıdaki örnekte yatırımın işletilmesine başlanıldığı 01.05.2012 tarihinden yatırımın nakledildiği 01.06.2016 tarihine kadar söz konusu yatırımlardan elde edilen kazanç üzerinden bu yatırım için hesaplanan 1.200.000 TL yatırıma katkı tutarının tamamı indirimli kurumlar vergisi yoluyla geri alındığı takdirde, bu yatırımın naklinin yapıldığı ilde söz konusu yatırım için yararlanılabilecek azami yatırıma katkı tutarı 600.000 TL olacağından, III. bölgede fazladan yararlanılan 600.000 TL indirimli kurumlar vergisi gecikme faizi ile birlikte geri alınacaktır.

---

²⁰ GÖKMEN Selahattin, Örneklerle Yeni Yatırım İndirimi, ,Vergi Sorunları Dergisi, Nisan 2010, Sayı 259, Sh. 57

İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıllık süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması ise serbesttir. Ancak bu durumda, varsa taşınma tarihinden itibaren bakiye yatırıma katkı tutarı için indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulaması yapılmaz.

Yukarıda örnekte yer alan yatırımın beş yıllık süre dolduktan sonra 01.06.2017 tarihinde nakli halinde, söz konusu yatırımdan elde edilen kazanç üzerinden yararlanılacak azami yatırıma katkı tutarı 1.200.000 TL olacaktır. Naklin yapıldığı tarihe kadar 1.200.000 TL yatırıma katkı tutarının yatırımdan elde edilen kazanç üzerinden 900.000 TL kısmının indirimli kurumlar vergisi yoluyla yararlanılması halinde bakiye 300.000 TL yatırıma katkı tutarı için indirimli kurumlar vergisi uygulaması yapılamayacaktır.

17. FİNANSAL KİRALAMA YOLUYLA YAPILAN YATIRIMLARDA İNDİRİMLİ VERGİ UYGULAMASI

Gerek Kurumlar Vergisi Kanunu gerekse 2009/15199 sayılı BKK uyarınca Finansal kiralama yoluyla yapılan yatırımlarda da vergi indirimi uygulanması mümkündür. f2009/15199 sayılı Karar'ın bölge-leri ve destek unsurlarını belirleyen 3. maddesinin (6) numaralı fıkrasında, finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeyeceği, yatırımcının mükellefiyetlerini yerine getirmesi hâlinde uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralama-ya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümünün kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanacağı belirtilmiştir.

2009/15199 sayılı Karar'ın sabit yatırım tutarları ve asgari kapasite-lerin belirlendiği 4. maddesinin (2) numaralı fıkrasında;

“finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgarî 200.000 TL. olması gerektiği”

belirtilmiştir.

Finansal kiralama yoluyla yapılan yatırımların destek unsurlarından yararlanma şekline ilişkin ayrıntılı açıklamalar ise 2009/1 sayılı Tebliğ’in 29. maddesinde yapılmıştır. Anılan maddede yapılan açıklamalar aşağıdaki gibidir.

1-) Teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın tamamının veya bir kısmının finansal kiralama yolu ile temini mümkündür.

2-) Finansal kiralama şirketi, finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatlar için, teşvik belgesi sahibi yatırımcı ile sözleşme yapması ve sözleşme kapsamı yatırım mallarını sözleşme yaptığı yatırımcıya kiralaması durumunda gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası desteklerinden yararlanabilir.

3-) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ve teşvik belgesini düzenleyen mercice onaylanan finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizat listesi ile yerli temin ve/veya ithalat işlemleri yapılır. Bu işlemlerde yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

4-) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri; finansal kiralama şirketi ve yatırımcının birlikte müracaat etmeleri halinde, 2009/1 sayılı Tebliğ’in 30. madde

hükümleri çerçevesinde Gelir Vergisi Kanunu ve Finansal Kiralama Kanunu'nun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla değerlendirilir.

5-) Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim tarihinden itibaren 5 yıllık süre dolmadan devredilmesi durumunda her türlü yükümlülük finansal kiralama şirketine aittir. İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumunda, beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizat içeren teşvik belgeleri kapsamında yararlanılan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde finansal kiralama şirketinden tahsil olunur. Ancak, makine ve teçhizatın beş yıllık süreyi doldurması halinde teslim tarihinden sonraki işlemlerde 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak üzere yatırımcı sorumludur.

6-) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırım için kullanılmasının talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatına istinaden, teşvik belgeli bir yatırımcıya yapılacak sözleşmeye istinaden devredilebilir. Bu durumda devreden yatırımcının yatırım bütünlüğünün bozulması halinde söz konusu makine ve teçhizatın diğer yollardan temin edilecek şekilde tekrar ilave edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan kullanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

7-) Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilecek yatırımlarda, kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırımcıya teslim edilerek beş yıllık sürenin dolması kaydıyla, yatırımcıya ait teşvik belgesinin her-

hangi bir nedenle iptali, finansal kiralama şirketine müeyyide uygulamayı gerektirmez. 5 yıllık sürenin dolmaması halinde, yatırımcının yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatı tekabül eden bölümü kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasında 474 sayılı ve 3065 sayılı Kanunlar ile Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri dikkate alınır.

8-) Sözleşmede devir yetkisinin tanınması halinde de finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat, yatırımcının uygun görüşü olmadan başka bir finansal kiralama şirketine devredilemez.

9-) Yatırımcının teşvik belgesi kapsamında bulunan kullanılmış makine ve teçhizatın finansal kiralama yoluyla teminine izin verilebilir.

10-) Finansal Kiralama Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen ihbar süresinin bitimini müteakip en geç 3 ay içerisinde kiralayan veya kiracı tarafından ilgili mercie bildirimde bulunulması halinde, sözleşmenin feshi halinde 6. fıkra hükümleri çerçevesinde devir yapılabilir.

11-) Belirtilmeyen hususlarla ilgili olarak Finansal Kiralama Kanunu hükümleri dikkate alınarak Hazine Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

18. GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNDE UYGULANACAK VERGİ ORANLARI

İndirimli vergi oranı uygulaması yalnızca kurumlar vergisi mükellefleri açısından geçerli olmayıp gelir vergisi mükellefleri için de geçerlidir. Nitekim bu husus KVK'nın 32-A maddesinin (8) numaralı bendinde de belirtilmiştir.

Bilindiği üzere, gelir vergisi artan oranlı tarife üzerinden hesaplanmaktadır. Artan oranlı gelir vergisi tarifesi, Gelir Vergisi Kanunu'nun 103. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan maddede yer verilen tarife aşağıdaki gibidir.

1.1.2009 tarihinden geçerli olmak üzere	
8.700 Türk Lirasına kadar	%15
22.000 Türk Lirasının 8.700 TL'si için 1.305 TL, fazlası	%20
50.000 Türk Lirasının 22.000 TL'si için 3.965 TL, fazlası	%27
50.000 Türk Lirasından fazlasının 50.000 TL'si için 11.525 TL, fazlası	%35

1.1.2010 tarihinden geçerli olmak üzere	
8.800 Türk Lirasına kadar	%15
22.000 Türk Lirasının 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası	%20
50.000 Türk Lirasının 22.000 TL'si için 3.960 TL, fazlası	%27
50.000 Türk Lirasından fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL, fazlası	%35

KVK'nın 32-A maddesi kapsamında yapılacak yatırımlardan elde edilecek kazançlara uygulanacak vergi oranı bu tarife esas alınarak hesaplanacaktır. Örneğin, IV. bölgede büyük ölçekli yatırım yapan bir mükellef için gelir vergisi oranının % 50 indirimli uygulanması gerekmektedir. Buna göre, uygulanması gereken gelir vergisi tarifesini aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

1.1.2009 tarihinden geçerli olmak üzere	
8.700 Türk Lirasına kadar	%7,5
22.000 Türk Lirasının 8.700 TL'si için 652,50 TL, fazlası	%10
50.000 Türk Lirasının 22.000 TL'si için 1.982,50 TL, fazlası	%13,5
50.000 Türk Lirasından fazlasının 50.000 TL'si için 5.762,50 TL, fazlası	%17,5

1.1.2010 tarihinden geçerli olmak üzere	
8.800 Türk Lirasına kadar	%7,5
22.000 Türk Lirasının 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası	%10
50.000 Türk Lirasının 22.000 TL'si için 3.960 TL, fazlası	%13,5
50.000 Türk Lirasından fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL, fazlası	%17,5

Yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yaparak söz konusu yatırımdan kazanç elde eden gelir vergisi mükellefleri söz konusu indirimli vergi uygulamasından yukarıda belirtilen gelir vergisi tarifelerinin uygulanması ile yararlanacaklardır. Örneğin III. bölge ili olan Yozgat ilinde 10.000.000 TL bedelli yatırım yapmak üzere 20.12.2009 tarihinde teşvik belgesi almış olan gelir vergisi mükellefi (AAA)'nın söz konusu yatırım üzerinden yararlanacağı yatırıma katkı tutarı (10.000.000 TL X %40=) 4.000.000 TL²¹. Bu yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar mükellefin bu yatırım üzerinden elde edeceği kazançlarına normal gelir vergisi tarifesindeki oranlar değil, vergi oranlarının bu yatırımın yapıldığı bölgede için belirlenmiş indirimli vergi olan % 80'inin yatırıma katkı tutarı olarak hesaplanması % 20'sinin ise bu kazanç üzerinden ödenecek vergi olarak hesaplanması gerekir. Söz konusu yatırım üzerinden 2010 yılı içinde 3.000.000 TL kazanç elde edildiği varsayımı altında mükellefin yararlanacağı yatırıma katkı tutarı ve ödeyeceği vergi aşağıdaki gibi olacaktır.

Dilimler	A	B	C	D	E	F
	Normal Oranlar	İndirimli Vergi Oranları (A X % 80)	Hesap. Gelir Vergisi Oranları (A-B)	Yatırımdan elde Edilen Kazanç	İndirimli Vergi Yoluyla Yararlanılacak Yatırıma Katkı Tutarı (B X D)	Ödenecek Gelir Vergisi (C X D)
8.800 Türk Lirasına kadar	% 15	% 12	% 3	8.800 TL	1.056 TL	264 TL
8.801-22.000 Türk Lirası Arası İçin	% 20	% 16	% 4	13.200 TL	2.112 TL	528 TL
22.001-50.000 Türk lirası Arası İçin	% 27	% 21,6	% 5,4	28.000 TL	6.048 TL	1.512 TL
50.000 Türk Lirasından fazlası için	% 35	% 28	% 7	2.950.000 TL	826.000 TL	206.500 TL
Toplam				3.000.000 TL	835.216 TL	208.804 TL

²¹ III. Bölge ili Yozgat'ta 31.12.2010 tarihinden önce başlanan yatırımlar için uygulanacak yatırıma katkı oranı % 40, indirimli vergi oranı % 80 dir.

Yukarıdaki örnekte görüldüğü üzere, mükellefin bu yatırımdan elde etmiş olduğu kazanç üzerinden hesaplanan gelir vergisi (835.216 + 208.804=) 1.044.020 TL olmasına rağmen, mükellef söz konusu kazanç üzerinden 208.804 TL vergi ödeyecektir. Mükellefin 10.000.000 TL tutarındaki yatırımı üzerinden hesaplanan 4.000.000 TL yatırıma katkı tutarının 835.216 TL'si indirimli vergi yoluyla 2010 yılında geri alınmış olacak, kalan 3.164.784 TL ise takip eden yıllarda indirimli vergiye konu edilecektir.

Eğer mükellefin bu yatırım haricinde diğer ticari kazançları da bulursa idi, artan oranlı tarifenin uygulamasında her bir kazanç çeşidinin toplam kazanç içindeki payına göre gelir dilimleri paylaştırılarak indirimli vergi ve ödenmesi gereken vergi hesaplanacaktı.

19. VERGİ KESİNTİSİ ORANLARI İNDİRİMLİ OLARAK UYGULANABİLİR Mİ?

2009/15199 sayılı Karar'ın 10. maddesinin (6) numaralı fıkrasında indirimli oranların stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanmayacağı belirtilmiştir. Bu durumda, aslında gelir vergisi kapsamına giren kazançların veya kurum kazancının bir unsuru olarak vergi kesintisine tabi tutulan kazançların GVK'nın 94. ve geçici 67. maddeleri ile KVK'nın 15. ve 30. maddelerinde belirtilen oranlara göre vergi kesintisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilindiği üzere, yıl içinde tevkif suretiyle ödenen vergiler, yıllık beyanname üzerinde hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmekte, mahsup yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise mükelleflere iade edilmektedir. Gelir veya kurumlar vergisinin indirimli oranda uygulanmasına karşın, stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede herhangi bir vergi indiriminin uygulanmaması iade talep eden mükelleflerin sayısında belirgin bir artışa sebep olacaktır.

20. TEKSTİL, KONFEKSİYON VE HAZIR GİYİM, DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖRLERİNE TAŞINMA DESTEĞİ

5838 sayılı Kanun ile KVK'ya eklenen geçici 4. madde hükmüne göre, münhasıran²² tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunanlardan üretim tesislerini Bakanlar Kurulunca belirlenen illere 31/12/2010 tarihine kadar nakleden ve asgari 50 kişilik istihdam sağlayan mükelleflerin, bu illerdeki işletmelerinden sağladıkları kazançlar için nakil tarihini izleyen hesap döneminden itibaren beş yıl süreyle kurumlar vergisi oranını % 75'i geçmemek üzere indirimli uygulatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu madde hükmünden gelir vergisi mükellefleri de yararlanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.²³

Kanun maddesindeki yetkiye istinaden, Bakanlar Kurulunun 2009/15199 sayılı Kararının 12. maddesinde; tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde I. ve II. bölgelerdeki illerde faaliyette bulunan işletmelerin IV. bölgedeki illere;

- 31/12/2010 tarihine kadar bütünüyle taşınması ve
- en az elli kişilik istihdam sağlanması hâlinde

bu tesisler için aşağıda sayılan destek unsurlarının uygulanacağı belirtilmiştir.

---

²² Bu ibare, 5904 sayılı Kanununun Geçici 2 inci maddesine göre 31.12.2010 tarihine kadar **“Bakanlar Kurulunca belirlenen illerde münhasıran”** olarak uygulanır. Yürürlük;03.07.2009.

²³ KARTALOĞLU Emre, age, sh 200

1. KVK'nın geçici 4. maddesi uyarınca kurumlar vergisi veya gelir vergisi beş yıl süreyle yüzde yetmiş beş oranında indirimli olarak uygulanır.

2. Taşınma ile birlikte yapılacak ilave yatırımları da içeren teşvik belgesi kapsamı yatırımlar için yatırım yeri tahsis edilebilir. Sadece taşınma işlemini gerçekleştiren işletmeler için yatırım yeri tahsis edilmez.

3. Çalışanların asgarî ücrete tekabül eden sigorta primi işveren hissesinin tamamı taşınma tarihinden itibaren beş yıl süre ile bütçeden karşılanır. Ancak, 31/12/2010 tarihinden önce başlanılan yatırımlarla ilgili olarak yapılacak ilave yatırımlarda çalışan istihdam için yedi yıl süre ile sigorta primi işveren hissesi desteği uygulanır.

4. Tesislerin taşınma işleminin 2009 yılı sonuna kadar tamamlanması hâlinde taşınma giderleri bütçeden karşılanabilir.

5. 5084 sayılı Kanun kapsamı desteklerden yararlanmakta olan I inci ve II nci bölgedeki işletmeler IV üncü bölgeye taşındıkları tarihten sonraki dönem için sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasından yararlanabilirler.

Konu aşağıdaki başlıklar altında açıklanmıştır.

20.1. TESİSLERİN NEREDEN NEREYE TAŞINACAĞI

2009/15199 sayılı Karar'a göre tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde I. ve II. bölgelerdeki illerde faaliyette bulunan işletmelerin IV. bölgedeki illere taşınması halinde destek uygulaması yapılacaktır. Buna göre, bu tesislerin nereden nereye taşınacağı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tesislerin Bulunması Gerekten İller	Tesislerin Taşınması Gerekten İller
<p>Adana Ankara Antalya Aydın Balıkesir Bilecik Bolu Burdur Bursa Çanakkale (Bozcaada, Gökçeada hariç) Denizli Düzce Edirne Eskişehir Isparta İstanbul İzmir Kırklareli Kocaeli Mersin Muğla Sakarya Tekirdağ Yalova</p>	<p>Ağrı Ardahan Artvin Batman Bayburt Bingöl Bitlis Çanakkale İli Bozcaada, Gökçeada İlçeleri Diyarbakır Elazığ Erzincan Erzurum Gümüşhane Kastamonu Çankırı Giresun Hakkari İğdır Kars Malatya Mardin Muş Ordu Rize Sinop Siirt Şanlıurfa Şırnak Trabzon Tunceli Van</p>

20.2. TAŞINMA DESTEĞİ UYGULAMANIN ŞARTLARI

Taşınma desteğinden yararlanılabilmesi için aşağıdaki şartların yerine getirilmesi gerekmektedir.

- Taşınacak tesislerin tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyet göstermesi.
- Taşınma işleminin 31.12.2010 tarihine kadar yapılması.
- Tesislerin I. ve II. bölgelerdeki illerden IV. bölgedeki illere taşınması.
- Taşınılan yerde en az 50 kişilik istihdam sağlanması.

20.3. TAŞINMA HALİNDE SAĞLANACAK DESTEKLER

Şartlara uygun olarak gerçekleştirilecek taşınma işlemlerine aşağıda belirtilen destekler sağlanacaktır.

20.3.1. İndirimli Gelir ve Kurumlar Vergisi

Yukarıda belirtilen şartlara uygun olarak taşınma işlemlerini tamamlayan mükelleflerin, **bu illerdeki işletmelerinden** sağladıkları kazançlar için **nakil tarihini izleyen hesap döneminden itibaren beş yıl süreyle** kurumlar vergisi oranını % 20 yerine % 5 olarak uygulanacaktır. Aynı zamanda gelir vergisi mükellefleri de % 75 oranındaki vergi indiriminden yararlanabilecektir.

Dolayısıyla, taşınma işlemi nedeniyle yararlanılacak indirimli vergi uygulamasında; mükellefin tüm kazançlarının değil sadece taşınılan ilde elde edilen kazançlar, nakil tarihini izleyen hesap döneminden itibaren 5 yıl süre ile yararlanılacaktır.

Örneğin İzmir ilinde bulunan tekstil fabrikasını 22.11.2010 tarihi itibariyle Şırnak iline taşıyan (Z) Ltd. Şti..'nin bu taşınmadan sonra fabrikanın Şırnak ilinde elde ettiği kazanç ile diğer kazançlarının vergilendirilmesi aşağıda gösterildiği şekilde olacaktır.

Hesap Dönemi	Şırnak İlinde Bulunan Fabrika'dan Elde Edilen Kazanç	Diğer Kazançlar	Şırnak İlinde Bulunan Fabrika'dan Elde Edilen Kazanca Uygulanacak Vergi Oranı	Şırnak İlinde Bulunan Fabrika'dan Elde Edilen Kazancın Kurumlar Vergisi	Diğer Kazançların Kurumlar Vergisi	Toplam Kurumlar Vergisi
2010	500.000	3.000.000	% 20	100.000	600.000	700.000
2011	2.500.000	4.000.000	% 5	125.000	800.000	925.000
2012	3.000.000	2.000.000	% 5	150.000	400.000	550.000
2013	5.000.000	1.250.000	% 5	250.000	250.000	500.000
2014	10.000.000	2.500.000	% 5	500.000	500.000	1.000.000
2015	6.500.000	4.000.000	% 5	325.000	800.000	1.125.000
2016	3.000.000	2.500.000	% 20	600.000	500.000	1.100.000

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere, taşıma işlemin tamamlandığı hesap dönemi olan 2010 hesap dönemi ve 2016 hesap dönemi için indirimli kurumlar vergisi uygulanmamıştır. Çünkü KVK'nın geçici 4. maddesinde, indirimli vergi uygulamasının nakil tarihini izleyen hesap döneminden itibaren başlayacağı ve 5 yıl devam edeceği belirtilmiştir.

Öte yandan, 2009/15199 sayılı Karar'ın 12. maddesinin (3) numaralı fıkrasında, **indirimli oranların stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede geçerli olmadığı** belirtilmiştir.

20.3.2. Taşınma Halinde Sağlanacak Diğer Destek Unsurları

Tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunanlardan üretim tesislerini I. ve II. bölgelerden IV. bölgeye taşıyanlar indirimli vergi uygulamasının yanında aşağıdaki destek unsurlarından da yararlanırlar.

1. Taşınma ile birlikte yapılacak ilave yatırımları da içeren teşvik belgesi kapsamı yatırımlar için yatırım yeri tahsis edilebilir. Sadece taşınma işlemini gerçekleştiren işletmeler için yatırım yeri tahsis edilmez.

2. Çalışanların asgarî ücrete tekabül eden sigorta primi işveren hissesinin tamamı taşınma tarihinden itibaren beş yıl süre ile bütçeden karşılanır. Ancak, 31/12/2010 tarihinden önce başlanılan yatırımlarla ilgili olarak yapılacak ilave yatırımlarda çalışan istihdam için yedi yıl süre ile sigorta primi işveren hissesi desteği uygulanır. 5084 sayılı Kanun kapsamı desteklerden yararlanmakta olan I inci ve II nci bölgedeki işletmeler IV üncü bölgeye taşındıkları tarihten sonraki dönem için sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasından yararlanabilirler.

3. Tesislerin taşınma işleminin 2009 yılı sonuna kadar tamamlanması hâlinde taşınma giderleri bütçeden karşılanabilir.

21. UYGULAMADA KARŞILAŞILABİLECEK SORUN YA DA DURUMLAR

İndirimli kurumlar vergisi uygulaması 28 Şubat 2009 tarihinden sonra teşvik belgesine bağlanan yeni yatırımlar veya tevsî yatırım-

lar için geçerli olacaktır. Bu bağlamda, 28 Şubat 2009 tarihinden sonra teşvik belgesi almış ve 31.12.2009 tarihi itibariyle bu teşvik konusu yatırımdan kazanç elde etmiş yatırımlar indirimli kurumlar vergisine konu edilmeleri muhtemel iken, şu an itibariyle Gelir İdaresi tarafından uygulamaya yönelik herhangi bir tebliğ ya da sirküler bazında düzenleme yayımlanmamıştır. Uygulamada; zarar olması, istisna kazançlar olması, beyanname üzerinden yapılacak indirimler (Ar-Ge, Bağış Yardım Vb.) olması, devir veya nakil olması gibi hallerde indirimli kurumlar vergisinin nasıl uygulanacağına yönelik açıklamalara ihtiyaç duyulabilecektir.

Yine İndirimli kurumlar vergisinin sadece yeni yatırımdan elde edilecek kazançta uygulanması, teşvikin etkinliğini ciddi ölçüde azaltacağı gibi, yeni yatırımdan elde edilen kazancın diğer kazançlardan ayrı olarak hesaplanmasını gerektirdiğinden, uygulaması oldukça zor olacaktır. Bu sebeple işletmeler, yararlandıkları teşviki kaybetmemek için, yatırımların gerçekleşme sürecinde disiplinli ve sürekli bir gözetim ve denetim ile yatırımların kayıt ve takibini yapmak zorunda kalacaklardır.

Ayrıca Devlet tarafından yatırımın sübvansiyonu olarak ta adlandırılabilir olan yatırıma katkı tutarının indirimli kurumlar vergisi uygulanarak normal kurumlar vergisinden daha az vergi ödenmesi suretiyle geri alınmasının, bu yatırıma katkı tutarının yatırımdan elde edilen kazançta bağlı olması sebebiyle, uzun yıllar sürmesi halinde mükellef aleyhine sıkıntılar doğurması da muhtemeldir. Çünkü yararlanılamayan yatırıma katkı tutarına takip eden yıllarda herhangi bir (enflasyondan korumaya yönelik) endeksleme yapılması söz konusu değildir.

KAYNAKÇA

- 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar.
- 2009/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ.
- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin 2009/ 1 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair 2009/2 Sayılı Tebliğ.
- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin 2009/ 1 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair 2010/1 Sayılı Tebliğ.
- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin 2009/ 1 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair 2010/2 Sayılı Tebliğ.
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanun.
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu.
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu.
- KARTALOĞLU Emre, Yeni Teşvik Sistemi Rehberi, İSMMMO Yayınları, İstanbul, 2009
- GÖKMEN Selahattin, Yeni Teşvik Sisteminin Sağladığı Avantajlar, Vergi Sorunları Dergisi, Eylül 2009, Sayı 252, Sh. 97
- GÖKMEN Selahattin, Örneklerle Yeni Yatırım İndirimi, Vergi Sorunları Dergisi, Nisan 2010, Sayı 259

